

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 PÉNTEK október 1.

271. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52

Elfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva-palota)

Kulturális adó

A beogradi opera együttese elő fogja adni Budapesten a »Borisz Godunov« című operát és tárgyalások vannak folyamatban, hogy a budapesti Városi Színház operett-társulata, később pedig más magyar társulatok is Beogradban vendégszerepeljenek. Az akciót nem a tényekre flastromozott szavakkal zsonglőrökös politikai intézők, hanem reális gondolkozású üzletemberek, ami garancia arra, hogy a vállalkozás a két ország közt barátságosra fordult hangulatban gyökerezik.

Az üzleti élet a politikai atmoszférára legpontosabb légszűrőmérője. A Népszövetségben elhangzott pacifista beszédek még kételyt hagyhatnak maguk után, de ha az angol, francia, német és belga nehézipar szoros együttműködésre készül, az biztos jele annak, hogy a béke alapjai valóban megszilárdultak. A dunai államok gazdasági kooperációjáról szóló beszédek és vezércikkek üres frázisok halmazának minősíthetők, de ha az S. H. S. királyság, Ausztria, Csehszlovákia, Magyarország és Románia vasiparának reprezentánsai vaskartell létrehozásáról tanácskoznak, az az utódállamokban felülkerekedett új orientáció kétségtelen tünete. A színházi üzlet nem tartozik ugyan a jelentős közgazdasági tényezők közé, mégis ha szerb és magyar színházi körök a jugoszláv-magyar viszony kimélyítésére irányuló törekvést annyira értékelik, hogy már kölcsönös vendégszereplési tervekkel foglalkoznak, az a külpolitikai légkör megenyhülésének kedvező szimptomája.

A budapesti jugoszláv követ örömeinek adott kifejezést afelőtt, hogy a magyarok a művészet terén is baráti közelségbe jutnak az S. H. S. királysággal. Mennyivel nagyobb azonban az öröme a jugoszláviai magyar kisebbségnek, amely a két ország közt meginduló kulturális csereforgalomtól több eredményt vár, mint az utóbi évek valamennyi eszmei célkitűzésétől. Nem vagyunk túlságosan optimisták és nem számítunk sem arra, hogy a felvetett szép tervek akadálytalanul megvalósulnak, sem pedig arra, hogy megvalósulásuk esetén a magunk problémái márról-holnapra kielégítő megoldást nyernek. Valószínű, hogy a jugoszláv-magyar színházi béke gyümölcseit a Vajdaság egyelőre nem fogja élvezhetni, mintahogy a sportbékét is beogradi és zagrebi meccsre korlátozta a labdarugásba is nemzeti vonatkozásokat szövő nacionalizmus. Am a várható nehézségek ellenére is bizunk benne, hogy a két ország kulturájának kézfogása előnyös befolyással lesz a Vajdaság magyar népének nemzetiségi helyzetére.

Ismételjük-e, amit már annyiszor hangsúlyoztunk és történelmi példák illusztráltak, hogy a szerb-ség és magyarság közt évszázadokon át az egymásra utaltságból fakadó megértés benső kapcsolata fejlődött ki? Az öncélú türelmetlenség, amelynek a végeken hő tere van, érvekkel nem győzhető meg. A nemzetiségekre súlyosodó bizalmatlanságot és gyanakvást sem argumentáció, sem a békeszerződésekben biztosított intervenció nem csökkentheti, hanem csak a béke és a népek barátságos közlekedésének az a

szelleme, amely jótékony fuvallatával a háboru minden gyűlölködésre uszító emlékét a mult lomtarába söpri. A nemzeti ellentétek likvidálásának folyamatát, amely a gazdasági szükségességek belátásából eredt, a népek kulturális összeköttetésének elmélyülése csak előmozdithatja. A most bontakozó jugoszláv-magyar színházi béke is egy csákányütés a sovíniszta féltékenység

kinai falára, amelynek leomlása fogja meghozni a harmóniát a nemzeti kisebbségek és faji többségek között.

Pribicevics csak annyi jogot akar adni a jugoszláviai magyaroknak, amennyit a fasizmus juttat az olaszországi szlovéneknek. Ha a nemzetiségekkel szemben egyáltalán van jogosultsága a reciprocitás elvének, akkor a magyarság a viszonyosságot

méltán értelmezheti úgy, hogy olyan elbánást igényel, amilyenben a szerbség, mint nemzeti minoritás részesült és semmiesetre sem vállalhatja a felelősséget a szlovének elnyomásáért. Azonban a pribicevicsi mentalitásról leperegnek az érvek és csak az az európai áramlat nyújthat ellene védelmet, amelynek egyik jelensége a jugoszláv-magyar kulturális közeledés.

Ujra előnyomulnak a kantoni vörös csapatok

Ujabb két város jutott a bolsevikiek kezére

Londonból jelentik: Sanghaiból érkező jelentések szerint a kantoni vörös csapatok újból győzelmeket aratnak.

A kantoni vörös csapatok néhány napon belül most már

másodszor elfoglalták Vu-Csang városát.

amit Fen-Ju-Siang sanghahi főkommandó csapatai alig néhány nappal ezelőtt foglaltak vissza a kantoniaktól. A város előtt kifejlődött ütkö-

zetben mindakét fél rendkívül sok halottat és sebesültet veszített.

A kantoni csapatok ezenkívül még elfoglalták Jo-Csun várost is és innen folytatják tovább előnyomulásukat.

Feloszlik a Jovanovics-párt

A párt tagjait csak akkor veszik vissza a radikális pártba, ha kijelentik, hogy megbánták kilépésüket — Petrovics Nasztáznak bocsánatot kell kérnie Pasicstól

Pasics Rada pénteken jelenik meg az ankétbizottság előtt

Beogradból jelentik: A politikai élet ismét elcsendesedett a fővárosban. Csak a radikális pártban folyóak élénk tanácskozások, amelyek hír szerint összefüggésben vannak a Jovanovics-párt likvidálásának kérdésével. Mint értesülünk, Sztanojevics Áca a Jovanovics-párt visszalépni készülő tagjaira vonatkozólag azt az instrukciót adta a radikális párt vezetőségének, hogy a Jovanovics-párt minden tagját vissza kell venni, de csak azzal a feltétellel, ha aláírják egy nyilatkozatot, amelyben kijelentik, hogy megbánták kilépésüket.

Eddig a Jovanovics-párt négy tagja jelentkezett felvételre, de a párt többi tagjának jelentkezését is várják.

Ugyanez a helyzet Petrovics Nasztáz visszavételére nézve is, sőt vele szemben Sztanojevics Áca még szigorubb feltételt szabott. Petrovics Nasztáz már három héttel ezelőtt kérte visszavételét a pártba, de eddig még direkt választ nem kapott.

Sztanojevics Ácának az a követelése, hogy Petrovics Nasztáz kérjen bocsánatot Pasicstól.

Politikai körökben nagy érdeklődéssel várják, hogy Petrovics Nasztáz milyen álláspontot foglal el a követeléssel szemben.

Magyarország szabad zónát kap Splitben?

Beogradi politikai körökben óriási feltűnést keltett a londoni Timesnek az a híradása, hogy a jugoszláv-magyar közeledés nagy lépéssel halad előre. A Times szerint

a jugoszláv kormány spliti szabad zónát ajánlott fel Magyarországnak.

Ezt a szabad zónát Magyarország akkor kapná meg, ha a Split-beogradi vasuti vonal kiépül. A jugoszláv kormánynak — írja a Times — ezzel az ajánlattal az a célja, hogy megerősítse külpolitikai helyzetét Olaszországgal szemben.

Pasics Rada pénteken reggel Beogradba érkezik

Pasics Rada értesítette barátait, hogy péntek reggel érkezik Beogradba. Pacics Rada még pénteken meg fog jelenni az ankétbizottság előtt és számot fog adni azokról az ügyekről, amelyekben Sztanojevics Dragisa vádakot emelt ellene.

A csehszlovák képviselők jugoszláviai útja

A csehszlovák képviselők jugoszláviai útjának programját végleg megállapították. A képviselők vasárnap délután három órakor érkeznek Szuboticára, ahol a parlament kiküldött bizottsága fogadja őket. Szuboticáról öt órakor indul tovább különvonatjuk, melyet Noviszadig repülőgépek fognak kísérni. A beogradi állomáson a kormány tagjai, Trifkovic házelnök, a hadsereg főtisztjei várják a képviselőket, akik másnap délelőtt résztvesznek a szkupstina ünnepélyes ülésén. Délben bankettet adnak tiszteletükre. Kedden a vendégek az ismeretlen katona sírját keresik föl, majd elutaznak az ország vidéki városaiba.

Bacsinics Rude lemondott a parlamenti titkárságról

Zagrebból jelentik: Bacsinics Rude horvát parasztpárti képviselő, a parlament titkára, Splitből táviratot intézett Radics Istvánhoz, a horvát parasztpárt elnökéhez, amelyben közli, hogy lemondott a parlamenti titkári tisztségéről. Trifkovic Márkóhoz, a parlament elnökéhez a kö-

vetkező szövegű táviratot intézte Bacsinics:

— A horvát szokolisták ellen Dubrovnikban történt példátlan támadás következtében és tiltakozásom jeléül van szerencsém bejelenteni, hogy a parlamentben viselt titkári tisztségemről lemondok.

Uzunovics miniszterelnökhöz ezt a táviratot intézte Bacsinics Rude:

— Tanuja voltam annak, amikor Dubrovnikban a csendőrség Sztapanovics őrnagy parancsára rátámadt a horvát szokolistákra és gyerekeket, lányokat példátlan módon bántalmazott és véresre vert. Amikor ez ellen felszóltam, a csendőrnagy azt válaszolta: Le kell őket mészárolni. A dalmáciai horvát nép nevében elvárom, hogy a vizsgálatot ebben az ügyben a legnagyobb szigorral fogják lefolytatni és be fogják bizonyítani, hogy a dalmáciai horvát nép nem lehet védtelen pária. Tiltakozásom jeléül lemondok a nemzetgyűlési titkári tisztségemről, mert úgy tartom, hogy amíg ezt a támadást meg nem torolják, nem lehetek a parlament tisztikarának tagja.

Nem volt konfliktus Trifkovic Márkó házelnök és a csehszlovák képviselő között

A Politika legutóbb azt írta, hogy a csehszlovák képviselők útját előkészítő Uhlirzs csehszlovák képviselő és Trifkovic házelnök közt konfliktus támadt.

Uhlirzs a csütörtöki napon erélyesen megcáfolta a hírt és kijelentette, hogy közte és Trifkovic házelnök közt semmi differencia nem volt.

A kormány előkészíti a parlament munkáját

A minisztertanács csütörtökön délelőtt ülést tartott, amelyen a parlament anyagának előkészítéséről tár-

gyaltak. Szóba került ezenkívül a kajmakcsaláni emléknap és a csehszlovák képviselők fogadtatása. A parlament részére az október 4-től 20-ig terjedő időszakra kell munkaprogramról gondoskodni. Délután újból ülést tartott a kormány.

A szabadjegyek

A kormány gazdasági-pénzügyi bizottsága csütörtökön ülést tartott. A bizottság a vasuti és hajózási kedvezményes és szabadjegyekről szóló új szabályzatot tárgyalta.

A hajózási szindikátus üzleti viszonya az államhoz

A pénzügyi bizottság tovább tárgyalta az állami folyamszabályozási vállalat gazdálkodásának adatait. **Milivojević** igazgató a csütörtöki ülésen ismertette azokat a tárgyalásokat, amelyek az állam és a hajózási szindikátus között teljesen eredménytelenül végződtek. Közölte továbbá, hogy 1923-ban az állami folyamhajózási hajópark értéke harmincmillió aranydinár volt. **A magánbérlet nem fizették meg a bért az államnak és sokan hadikárpótlási törvényeket deponáltak.** Egyedül a Centralna Banka fizetett rendszeresen.

Az 1919—1924. években az állami folyamhajózás már ötmilliónyezszázharmincegyezer dinárt fizetett ki a tisztviselőknek és tantiémek fejében. A hajózási szindikátusnak ez öt év alatt a vállalkozás 19.573.741 dinárt jövedelmezett, de az állam ebből csak 9.159.160 dinár részesedést kapott. **A huszonegymillió amortizációs alapra a szindikátus csupán egymillió dinárt tett le.** Ezután a bizottság ellenzéki tagjai bírálták a hajózási vállalat gazdálkodását.

Radics kétségbevonja, hogy Pasics politikai beszédet mondott

Radics István a Dom legújabb számában kétségbevonja a lapoknak azt a jelentését, hogy Pasics Nikola az elmúlt héten politikai beszédet tartott Cavtatban összegyülekezett hívei között. Radics ennek tagadását egy cavtati orvostól szerzett értesülésére alapítja, amely úgy szól, hogy Pasics egészségi állapota lehetetlené teszi számára a járkálást és a hangos beszédet, így közvetlen közérő sem lehet megérteni szavait, annál kevésbé tarthat az ősz pártvezér politikai szónoklatokat.

A beogradi Vreme tudósítójának

jelentése alapján erélyesen cáfolja Radics cikkét. Megállapítja, hogy Radics István olyan orvostól kapta értesülését, aki nem is látta Pasicsot. Az agg politikus naponta látható a

tengerparton, amint egyedül sétál, legutóbbi beszédét pedig négy-öt-ház ember egészen jól hallotta, noha azt Pasics lakásának ablakából mondta el.

Románia trónváltozás előtt

Biztosra veszik, hogy Károly extrónörökös hamarosan elfoglalja a román trónt

Párisból jelentik: A Newyork Herald-nak Ferdinánd román király lemondásáról szóló híre nem keltett nagy meglepetést, mert diplomáciai körökben úgy tudják, hogy Románia azért nem kapott semmiféle kedvezményt a román-olasz egyezményben Olaszországtól, mert az egyezmény célja az, hogy Olaszország bizottsága a román trónváltozás zavartalanságát.

Párisban úgy tudják, hogy Ferdinánd király már régebben gondol arra, hogy átadja a trónt Károly extrónörökösnek és legutóbb ezért békült ki fiával Párisban. Rámutatnak arra, milyen feltűnő, hogy a lemondás tényét Mária király-

né Amerikába való utazásával kötik össze. Csak legutóbb vették fel Mária királyt a régensség tagjai közé és akkor arról volt szó, hogy a királyné elhalasztja amerikai utazását. A királyné azonban mégis elutazik, amiből arra következtetnek, hogy az udvari intrikák nagy szerepet játszanak a bukaresti udvarban, mert hiszen annakidején Károly trónörökös a királyné kegyence miatt távozott hazájából.

Ferdinánd király lemondása szándékát egyébként megerősítette régebben tartó betegeskedése és az a körülmény, hogy a legutóbbi napokban megoperáltak.

Kormányválság

Csehszlovákiában és Ausztriában

Tanácskozások Masaryk elnökénél — Az osztrák kormány lemondása küszöbön

Prágából jelentik: Tapolcsányban, ahol József főherceg volt kastélyában időzik jelenleg Masaryk köztársasági elnök, fontos tanácskozások folynak. Tapolcsányban van Svehla volt csehszlovák miniszterelnök s szerdán este odaérkezett Genéből Benes külügyminiszter is. A tanácskozások a csehszlovák belpolitikai helyzetben küszöbön álló változásokkal vannak összefüggésben.

Svehla arról tett jelentést Masaryknak, hogy azok a fáradozásai, amelyek arra irányultak, hogy a kormány számára megbízható többséget szerezzen a parlamentben, sikerrel jártak. Benes azt érte, hogy a tanácskozásba, mert el kell dönteni, hogy a mostani hivatalnok-kormány megmarad-e régi összetételében. Szó van arról, hogy a jelenlegi hivatalnok-kormány átalakul és parlamentivé válik azáltal, hogy a polgári pártokból egyes képviselőket belépnek. Ha ez a megoldás sikerülne, az esetben Czerny mostani miniszterelnök nem maradhat meg a kormány élén. Arról is szó lehet, hogy parlamenti kormány ala-

kul, ennek legnagyobb akadályja, hogy a szlovák néppárt és a nemzeti szocialisták nem akarnak együttműködni a németekkel. Nem lehetetlen az sem, hogy a hivatalnok-kormány megmarad mostani összetételében addig, amíg a költségvetést tető alá nem hozzák. A költségvetés parlamenti tárgyalásánál megállapítható lesz a pártok erőviszonya és eszerint alakulna meg a kormány. A cseh agráriusok az utóbbi megoldáshoz ragaszkodnak, mert nem akarják elkeseríteni a szocialistákat.

A Czerny-kormány helyzete mindenestre válságos és legkésőbb a költségvetés tárgyalása után új kormánya lesz Csehszlovákiának.

Kormányválság fenyegeti Ausztriát is. Mint Bécsből jelentik, csütörtökön délelőtt a parlament épületében rögtönzött értekezletet tartottak, amelyen résztvett Seipel volt kancellár, Kienböck volt pénzügyminiszter, Rintelen közoktatásügyi miniszter, Votava, a nagynémetpárt elnöke és a keresztényszocialista párt vezetői. A rögtönzött értekezlet híre bé-

csi politikai körökben nagy feltűnést keltett, mert hamarosan kiderült, hogy az értekezlet a közel kormányváltozással van kapcsolatban. Befejezett ténynek tekintik Ramek távozását és azt, hogy helyére Seipel kerül. A pénzügyi tárcát újból Kienböck veszi át, akinek működéséhez fűződik Ausztria pénzügyi szanalása. Rintelen még a kormány lemondása előtt távozik és visszamegy Steyerországba helytartónak. Ugy tudják, hogy az értekezleten éles ellentétek merültek fel a nagynémetpárt elnöke és a keresztényszocialisták között. A nagynémetek a mostani kormányban három miniszteri tárcát kaptak, a keresztényszocialisták pedig azt kívánják, hogy elégedjenek meg két miniszteri tárcával. Votava ez ellen tiltakozott és így nem lehetetlen, hogy a kormánykoalícióban is változás bekövetkezik a koalíció összetételében is változás fog beállni.

Nem izlett a fogházi koszt

A szombori anyósgyilkos betört társaival meg akart szökni a fogházból

Szomborból jelentik: A szombori fővárosi büntetőtanácsa csütörtökön tárgyalta Gyurkovics Szevan és Horváth Alajos fegyverek bűnügyét. Gyurkovics és Horváth azzal voltak vádolva, hogy a szombori fogházból, ahol mint vizsgálati foglyokat tartották, szökést kíséreltek meg. Ez év június másodikán történt, hogy ebédidő alatt, amikor a foglyok levonultak az udvarra, Gyurkovics, aki anyósgyilkosság miatt életfogytiglani fegyházra van elítélve és Horváth, akit betöréses lopás miatt öt évi fegyházra ítélték, egy kötél segítségével át akartak mászni a fogház kőfalán az utcára. Az örök azonban idejében észrevették a szökési kísérletet és mindkettőt elfogták, mielőtt tervük sikerült volna. A szökevények elfogatásuk alkalmával ellentállást kíséreltek meg és ezért indult meg ellenük az eljárás.

A tárgyaláson Horváth tagadta a vádat, Gyurkovics azonban beismerő vallomást tett. Elmondta, hogy a fogházban keveset kapott enni és az éhség bírta rá a szökésre. A bíróság a vádlottak kihallgatása után meghozta az ítéletet és mindkettőjüket egy-egy évi szigorított fegyházra ítélte. Az ítélet ellen a vádlottak felebbezték.

Az asszony erős hangja

írta: Hamvas József

Tulajdonképpen az idősebbiket szerettem, a barnát. De a barna nagyon kemény szóval beszélt. Hollófekeete haja is olyan szorosa volt fonva, hogy látszott rajta, milyen kemény kéz fonta. A neve is nem olyan erre a vidékre való név volt, mert Teklának hívták.

A kisebbik leány, a szőke Irén, csupa lágyaság, szelidség. Sima Dénes ugyan eleinte a Tekla miatt indult a házhoz, de aztán maga se tudta, hogyan, a Teklától nem merete megkérdezni, hát Iréntől kérdezte meg, hogy akar-e a felesége lenni?

Az aranyos szőke Irén pedig hogyan tudta volna azt mondani, hogy nem? Odasimult Déneshez és tejemosolygott a szemébe.

De nem lett ebből semmi baj.

Voltak, akik Dénesnek azt mondták, hogy ha már a két leány közül választ, mért nem választja a nagyobbikat? Az tudja rendben tartani a gazdaságot? A kisebbik köhögős, tán a tüdeje se jó, azután ilyen időt hagyjon a gyerekeire?

A férfi hallgatta a szép szót és vagy felelt rá, vagy nem.

Elég az hozzá, meglett az esküvő és a szőke kis Irén kikerült a puszta. Áldott, jószívű asszony lett belőle, akit azonban sokkal jobban lehetett használni, ha beteg gyereket kellett gyógyítani, mintha a lusta cselédség kordában tartásáról volt szó.

Az ura kényeztette, mert Irénke kínálta magát, hogy kényeztessék. Hát még, amikor beköszönt a gólya és a böcső-

ben egyszerre két kis gyerek sivalkodott: egy barna fiú és egy szőke leány. Egyszerre az apának és az anyának a mása.

Mintha érezte volna Irénke, hogy ha emléket akar magáról hagyni, akkor sietnie kell vele. Mert amióta a két kisgyerek megszületett, a fiatal anya nem kelt ki az ágyból. Egyszer reggel, amikor a nap besütött az ablakon, Irénke már nem fordult feléje. Mosolygott még mindig, de hideg volt már az ajka és szerető szíve nem dobogott többet.

Sima Dénest úgy elkábitotta ez a veszteség, mintha doronggal ütötték volna fejbe. Mi lesz most már? Itt ez a két kisgyerek, ki viseli ezeknek a gondját?

Ezt kérdezgette magában, fájdalommal kat sóhajta. Pedig már volt is, aki a két kicsinek gondját viseli. Tekla, hugának nagy betegsége, kijött a puszta, átvette a ház vezetését és Dénes nem is vette észre, hogy milyen rendben megy minden.

A temetés is elrendeződött. A gyászoló férfi nem is tudta, hogyan, de megvolt szépen, ahogy illett. Csak, amikor az idő leörölt már valamit az első gyász fekete seregéből, akkor látta a gazda, hogy ki vezeti a házatáját és milyen jól vezeti.

— Isten büniül ne rója föl nekem, de bizony szegény megboldogult Irénkém idejében nem volt ilyen rend a háznál. Csak a cselédek szeretnék volna tudni, hogy mikor megy el már ez a keményszavú kisasszony. Mert így bizony nem igen lehet félretenni, ha enyire vigyáznak a körmükre.

Maga a gazda, amint lassan magához tért fájdalomából, szívesen engedett át mindent a házban, mert jólesik az az

embernek, ha készen kap otthon min-

De aztán, amint multak a hetek és annyira helyrejött a Dénes eszejárása, hogy már a fontolgató kedve is megjött, akkor kezdett el azon töprengeni, hogy meddig lesz ez így, ahogy van. Mert, hogy Tekla itt nem öregedhetik meg nála, az bizonyos.

Talán még soká cipelte volna magával ennek a kétségnek a terhét, ha oda nem toppan hozzájuk Varju István nyugalmazott huszárszázados, akinek most halt meg az apja a szomszédban és erre azonnal otthagya a katonaságot, hazajött gazdálkodni.

Varju István derék szál barna ember volt és még nem érte el a negyvenedik esztendő. Már ahogy először jött is, nyilvánvaló lett, hogy nem a gazda iránt való barátság hozta csupán, hanem szóbeszédből, ajándékából a Teklát látni jött, akiről azt mondták, hogy derekabb aszszonyt hét határban se találhat.

Az első látogatást követte a második, meg a harmadik és Varju István már virágot is hozott Teklának.

De hát, ki tudná megmondani, hogyan, vitézlő Varju István nem ment tovább a bukéta hozatalánál. Már egy hete tartott ez így, pedig minden másodnap ájított. Egyszer aztán ebéd után, amikor ketten borozgattak a gazdával a hüvös ebédlőben, megszólalt a huszár:

— Te, Dénes! Segíts nekem, meghálalom.

— No, mondd!

— Látod, hogy a Tekla miatt járok ide.

— Látom.

— Nem merek neki szólni

— Ilyen katona vagy?

— Van a szavában valami, amitől megcurukkolok. Te közelebb állsz hozzá. Megtehetnéd a kedvemért.

— Megkérjem neked a Teklát?

— Meg.

Csönd lett a szobában, elgondolkoztak mindketten. A huszár aggódva nézett a gazdára és jóvártatva megkérdezte:

— Megteszed?

— Meg — mondta rá Dénes, de önmaga előtt is különösnek tetszett a hangja.

Ezzel bucsuztak el.

Ezzel a konyhakert öntözésének nézett utána Tekla, Dénes odaballagott hozzá és amint jöttek visszafelé, Dénes elkezdte, hogy itt volt ma a szomszéd Varju István.

— Láttam. Nem sok dolga lehet odahaza.

— Hát nem tudod, hogy mért jár a házhoz?

— Nem érek rá ilyesmin gondolkodni.

— Hát igazán nem mennél hozzá?

— Hová menjek, mikor itt annyi a dolog?

— Azt mondd, hogy én nem dolgozom eleget?

— Dehogyan mondom. A gazdának a szeme dolgozzék, ne a keze. Emberül megteszed a magadét. Hanem a ház körül sok a dolog. Ezekkel a lustaságra szoktatott cselédekkel, meg a két kis gyerekekkel. Ugy-e, milyen szépen nőnek?

Ennél a kérdésnél olyan szelíd, anyás lett a Tekla arca, hogy Dénes ajkán kiszaladt a meleg, kérő szó:

— Mért nem akarsz akkor a feleségem lenni?

— Dehogyan akarok! — felelt rá keményen a leány.

KISEBBSÉGI ÉLET

Bethlen György gróf, az erdélyi magyar párt elnöke a magyar lapoknak nyilatkozott a pártellenzék memorandumáról. »Őszintén szólva — mondotta — nem szívesen nyilatkozom a vasárnapi értekezletről, nem szeretem a politikai lo-csóságokat. Krenner és Weisz uraknak, akik a memorandumot átnyújtották, már több ízben megmondottam, hogy az emlékiratot az elnöki tanács elé terjesztem, az beható tanácskozás alá veszi és dönteni fog afelett, hogy a párt milyen magatartást fog tanusítani a kívánságokkal szemben. Nem akarok az elnöki tanács határozatának elébe vágni, még kevésbé akarom annak a tanácskozá-sait és határozatait egy előzetes állás-foglalással befolyásolni. Krenner és Weisz urak sem kívánták tőlem és ki-jelentették, hogy türelemmel várják be az elnöki tanács határozatát. Különb-en is — nagyon kényes kérdés ez. Bu-karestben épen most igen fontos tanács-kozá-saim voltak, amiknek, ha a hóstáti földészek ügyében hozott kedvező dön-tésről a tudósítások megfelelnek a való-ságnak — az eredményei máris mu-tatkoznak. Nem a magyar párt, hanem az egyetemes magyarság ügyének nem használ, ha épen most az ígéretek likvi-dálása idején ellenzékieskedő megmoz-dulások gyengítik azt az erőt, amire ma nagyobb szükségünk van, mint bár-mikor.«

*

Cantacuzino hercegnő, a román nők szövetségének elnöke, aki a kisebbségekkel való békés együttműködés lelkes apostola, nemrég érkezett vissza Genf-ből, ahol különböző nemzetközi szer-vezetekkel tárgyalt a nemzetek közti közeledés eszméjéről. A hercegnő genfi útjának eredményéről a következőket mondotta: »Genfben óriási lelkesedés-sel tették magukévá az összes nemzetek kiküldöttjei azt a tervemet, hogy a kü-lönböző országok gyermekeit a nyári vakáción keresztül megismertessük egy-mással. Én biztos vagyok benne, hogy ezt a tervemet megvalósíthatom itt a mi országunkban is azok közt a gyer-mekek között, akiknek a sors ugy ren-delte, hogy egyazon földön kell élniök. Meg kell jegyezmem, hogy az én gyer-mek-nyaralattási tervemet a Nemzetek Ligája is jóváhagyta és célul tűzte ki, hogy Európa különböző részeiből ösz-szefogja hozni az egyes nemzetek gyermekeit, azokat, akik talán tegnap még ellenségeik voltak. Meg fogják tanul-ni, hogy a nagy per lezáródott a szü-leik között. Meg fogják tanulni, hogy ma már nem létezik se született ellenség, se ellenfél, hanem mindnyájan emberek va-gyunk, egyazon anyagból gyurva, egy-azon jogokkal az élethez. Az én moz-galmamnak a legközelebbi eredménye az lesz, hogy a francia és német gyer-mekek közösen fognak valahol eltölteni két hónapot. Lehetséges-e az, hogy itt minálunk ugyanez ne sikerülne és mi anyák emeljünk a gyermekeink közé legyőzhetetlen gyűlöletből font határo-kat?«

*

A kolozsvári értekezlet résztvevői el-len az erdélyi magyar párt körében olyan vádakat hangoztattak el, hogy egy-szerű párttűtők, akik a magyarság egy-ségét akarják felrobbantani. A lappangó vádakat igyekszik megdönteni Krenner Miklósnak, a pártellenzék vezetőjének az a cikke, melyet az Erdélyi Hírlap-ba írt. A cikkben Krenner többek közt ezeket írja: »A kolozsvári értekezleten lényegesen sokkal többen jelentek meg, mint amennyien meghívót kaptak. Én-nek a számnak a jelentősége fokozódik azért, hogy olyanok maradtak el ma-gánkörülmények miatt, akik nem szo-rultak kapacitációra, mert még a moz-galom előtt képviselték azt az irányza-tot, amely kifejezésre jutott, viszont ezek helyén olyanok jelentek meg, akik igazán önkéntelenül, sőt a mi fontosabb, az előzetes számítások ellenére tartot-ták szükségesnek az együttérzést kife-jezésre juttatni. Az értekezlet egy to-vábbi igen fontos jelentősége, hogy »hi-vatalos személyiségek«, képviselők és párttagozatok vezetői is megjelentek és ezzel erőteljesebben aláhúzták az érte-

kezetnek ama ideális jelentőségét, hogy ez a megmozdulás minden agitativ és taktikai eszköz kizárásával tiszta ön-kénytelenséggel, valóban az idő paran-csára és igen sok pontról egyidőben ki-törve született meg. Rendkívüli tévedés tehát, ha valaki továbbra is azt állítja, hogy ez a mozgalom a magyar párt disszidenseinek mozgalma, ez párt-rob-bantó szándékkal jött össze és hogy en-nek a mozgalomnak az volna a titkos célja: háttérben álló személyiségek ke-serűségét vagy jövőendő igényeit, a ro-mán társadalom felé pedig bizonyítani, hogy a jelenlegi magyar párt nem egy-séges, nem erős és nem hivatott a ki-sebbségi jogok viselésére. Méltóztassék minden politikai tényezőnek most már fentartás nélkül és becsületes hittel tu-

domásul adni, amit már nem a magam nevében mondok ki, hanem egy rendki-vüli nagy tábor nevében, hogy a kolozs-vári értekezlet nem párttűtés volt, nem csupán disszidált elemeknek a közéletre való újabb felvonulása, nem lappangó törekvési személyek ellen vagy szemé-lyek mellett, hanem egyetemes érdek szolgálatában tett nagy lépés volt az idő parancsából, a lelkiismeret paran-csából. Az értekezlet tulnyomó több-sége a magyar pártnak formális tagjai-ból került ki és a csekélyszámu disszi-densek csak önzetlen nyomatékul jöttek azzal a nemes szándékkal, hogy a mai válságos helyzetben a magyar pártnak az egységét még egységesebbé, erejét még hatékonyabbá és átütőbbé tenni segítsenek.«

Játszhatnak-e a budapesti színészek a Vajdaságban?

A budapesti Belvárosi Színház öt estén át fog vendégszerepelni Beogradban

Beogradból jelentik: Azokkal a budapesti hírekkel kapcsolatban, amelyek szerint megindultak a tárgyalások arra nézve, hogy budapesti színházak revansven-dégszereplésre jöjjen Jugoszláviába a beogradi opera együttesének budapesti vendéjátéka után, a *Bácsme gyei Napló* beogradi munkatársa érdeklődött illeté-kes helyen, ahol a következő informá-ciót kapta:

A beogradi opera együttese valószí-nűleg nem október 14-én és 15-én fog Budapestten vendégszerepelni, de a ven-déjáték napja még nincs végleg megál-lapítva, bizonyos azonban, hogy a ven-déjáték még október második felében megtörténik. A beogradi opera teljes énekara és zenekara is Budapestre megy és magukkal viszik a balettkart is,

mert a *Boris Godunov* című operán ki-vül be fogják mutatni Budapestten *Rim-ski-Korzakov* híres balettkart, a *Sehere-záddét* is.

A budapesti színházaknak Jugoszlá-viában való vendégszereplésével kap-csolatban a *Bácsme gyei Napló* beogradi munkatársa azt az információt nyerte, hogy az eddigi tárgyalások már ugy-szólván bizonyossá teszik, hogy a bu-dapesti Belvárosi Színház az idei ősz folyamán öt estén fog Beogradban ven-dégszerepelni. Hogy a beogradi előadá-sok után a magyar társulat tarthat-e előadásokat a Vajdaságban is, arra vo-natkozólag még nem történt döntés és ez a közoktatásiügyi miniszter és a bel-ügyminiszter között folyamatban levő tárgyalások eredményétől függ.

Chamberlain Olaszországban tanácskozik Mussolinivel

Az angol külügyminiszter Livornóba érkezett — Angol lapvélemény szerint a bizalmas megbeszélés alkalmas arra, hogy a két államot eltávolítsa a Népszövetségtől

A német-francia közeledést angol-olasz megegyezéssel akarják ellensúlyozni

Londonból jelentik: Livornóból érkező jelentés szerint Chamberlain külügyminiszter egy angol jachton feleségével Livornóba érkezett, ahol már várta egy olasz hadihajó,

amelynek fedélzetén az angol külügyminiszter vagy Livorno mellett, vagy Chivitavecchia kör-nyékén találkozni fog Mussolini miniszterelnökkel.

A találkozással kapcsolatban az angol lapok megállapítják, hogy az angol-olasz találkozót *bizalmas megbeszélések előzték meg*. A Daily Telegraph értesülése szerint

a megbeszélésen szóba kerül a Vörös-tenger kérdése is,

amely az olasz kormány és az as-síriai emir között legutóbb létrejött megállapodás folytán vált aktuális-sá. A lap aggodalmát fejezi ki, hogy a Mussolini és Chamberlain közti tárgyalások a két államot esetleg eltávolítják a Népszö-vetségtől,

hiszen ez a bizalmas találkozás erő-sen emlékeztet azokra a bizalmas megbeszélésekre, amelyek közvetle-nül a háboru előtt sürűn folytak.

Római jelentés szerint Mussolini miniszterelnök elutazott Rómából és Livornóba utazott, ahol találko-zni fog Chamberlainnal.

A miniszterelnököt utjára Grandi államtitkár és Paolucci, a kabinet-iroda főnöke kísérte el. Olasz poli-tikai körökben óriási fontosságot tulajdonítanak a találkozásnak és a római lapok megállapítják, hogy az angol-olasz baráti viszony

még jobban meg fog szilárdulni.

A Popolo d'Italia megállapítja, hogy Anglia és Olaszország között mindig a legjobb volt a viszony, a minek ez a találkozás a legjobb bi-zonyítéka. A lap szerint az angol-olasz barátságban, amidőn Francia-ország és Németország végre egy-másra talált, az európai béke bizto-sítása szempontjából *világraszóló jelentősége van*.

Olasz politikai körökben egyéb-ként a találkozással kapcsolatban ugy tudják, hogy Mussolini legfőbb célja Chamberlain érdeklődését meg-nyerni olyan szempont számára, hogy

a francia-német közeledéssel szemben meg kell teremteni az olasz-angol egyezményt.

Rómában ugyanis attól tartanak, hogy a Németországgal szemben kö-vetett jóvátételi politikában Briand és Stresemann thoiry-i találkozásá-val fordulat állott be olyan értelemben, hogy

Németország különleges előnyt biztosít Franciaországnak a jó-vátételi szállítások terén, ami a többi szövetséges állam rová-sára mehetne.

Az olasz miniszterelnök ezeket a szempontokat tartja elsősorban szem-előtt és éppen ezért

Mussolininek az az óhaja, hogy a Chamberlainnal való találko-zásának lehetőleg franciaellenes éle legyen,

vagy ha Chamberlain ezt nem kíván-ná kifejezetten hangsúlyozni, ugy legalább is figyelmeztetés legyen

Páris felé, hogy a Berlinhez való közeledést ne építse ki London és Róma ellen.

Azt még nem lehet tudni, hogy Chamberlain milyen messze hajlandó ebben a kérdésben elmenni, de a ta-lálkozást előkészítő diplomáciai le-velezés során tisztázódott, hogy

Chamberlain hajlandó a Föld-közi tengeri problémán kívül a Közép-Európa-i kérdéstről is eszmecserét folytatni Mussolini-vel.

Minthogy Olaszországnak a Föld-közi tengeri problémát illetően Tan-gertől Abesszinián át egészen Ár-abiáig jóformán csak követelése van-nak és koncessziókkal nem állhat elő, nem tartják kizártnak, hogy az eszmecsere olyan lefolyású lesz, hogy Mussolini hajlandó lesz köve-teléseit némileg letompítani, ha An-glia

a német-francia közeledés el-lensúlyozására a lehetőség mér-tékéig Olaszországhoz közele-dik.

Az olasz sajtó kommentárjai meg-lehetősen eltérők Mussolini és Cham-berlain találkozásáról. Egyes lapok szerint főképpen a tengeri és abesz-ziniái problémáról lesz szó, más la-pok viszont tudni vélik, hogy a meg-beszélés fő tárgya a német-francia közeledés lesz. A Journal d'Italia szerint a találkozás meg fogja erősí-teni a két ország hagyományos ba-rátságát anélkül, hogy veszélyeztet-né más országok érdekeit. A Cor-riera della Sera közlése szerint a megbeszéléseken főképp a mai euró-pai helyzettel fognak foglalkozni. Olaszországnak főcélja arra irányul, hogy Angliával szorosabb kontak-tusba lépjen és még idejekorán meg-hiusítsa Franciaország és Németor-szág olyan megállapodásait, ame-lyek esetleg ártalmára lehetnének Angliának és Olaszországnak.

Az angolbányászsztrájkot csak kiéheztetéssel lehet befejezni

A bányamunkások kerületi konfe-renciája nem döntötte a kormányköz-veti javaslatának elfogadásáról

Londonból jelentik: A bányamun-kások kerületi konferenciája szerdán határozathozatal nélkül fejeződött be és a kerületi megbízottak most visz-szatérnek kerületeikbe, hogy a vég-leges döntés előtt tanulmányozzák a munkásság hangulatát és így

a kormány legutóbbi közvetítő javaslata ügyében a döntés bi-zonytalan időre kitolódott.

Baldwin miniszterelnök közvetítő-javaslatának elfogadása különben alig változtatna a bányatulajdonosok állásfoglalásán, akik

változtatlanul azon az álláspon-ton vannak, hogy a kormány által tervbe vett döntőbírásgot nem tekintik illetékesnek a vi-tás kérdések elintézésére.

A bányatulajdonosok rideg elzárkó-zását még csak elhatározottabbá te-szi az a körülmény, hogy az egyes kerületekben a sztrájkoló bányamun-kások egyre nagyobb számban áll-nak munkába.

Szerdán ismét nyolcezer bá-nyász jelentkezett munkára.

Cook, a bányászszövetség főtitkára szerdán ugy nyilatkozott egy nép-gyűlésen, hogy

a kormány a bányászsztrájk ki-törésének első napjától kezdve állandóan kijátszotta a munká-sokat,

akik így nem is bizhatnak a kormány közvetítésében. Cook főtitkár a leg-határozottabban leszögezte, hogy a bányamunkások a kormány közveti-tő javaslatát nem fogadják el és a sztrájkot csak a munkásság teljes kiéheztetésével lehet be-fejezni,

tekintettel arra, hogy a munkásság az eddigi engedményeknél többre semmi körülmények között sem hajlandó

Megint baj van az egyik temetkezési társulat körül

A Vojvodina elégedetlen tagjai gyűlést hívtak össze

A különböző néven és céllal alakult szubotícai temetkezési egyesületek egymásután kerülnek abba a helyzetbe, hogy be kell szüntetniük működésüket, mert az alapszabályok alapján magukra vállalt fizetési kötelezettségeiknek nem tudnak eleget tenni. Az eredetileg humanus jelszavak alatt alakult egyesületek legnagyobb része tisztán üzleti vállalkozás lett, amelyekben egy-egy vezetősi, mint az ugynevezett kedvezményezett tagok a legkülönbözőbb visszaélések árán, a jóhiszemű emberek rovására akartak az egyesülettől pénzt szerezni. A szubotícai törvényszék büntetőtanácsa már napok óta tárgyalja a Zsivot kiházasító és a Szlávia temetkezési segélyegyesületek bűnperét, a szubotícai törvényszék kedden rendelte el a Dar szülészeti egyesület ellen a csődöt, míg most egy másik temetkezési egyesület: a Vojvodina tagjai tömörülnek, hogy érdekeiket közös akcióban védjék meg.

A Vojvodina működése ellen a tagok részéről már régebben merültek fel panaszok. Ezek miatt akkoriban az egyesület vezetőségének több tagját eltávolították. Az egyesület reorganizálása után Futó Bélát, a magyar radikális klub elnökét választották meg a Vojvodina elnökéül, Futó azonban rövid elnöki működése után, látva, hogy az egyesület kebelében uralkodó anomáliákat ő sem tudja megszüntetni, lemondott tisztségéről. Lemondása óta csak egyre szaporodott az egyesületi tagok sérelme, a jelenlegi vezetőség ellen újabb és újabb vádak emeltek, amelyek tisztázására pénteken délutánra értekezletet hívtak össze. Az értekezlet, amely délután fél hatkor kezdődik az egyesület helyiségében, rendkívül izgalmas lefolyásúnak ígérkezik. A tagok úgy nyilatkoznak, hogy amennyiben a vezetőség nem tudja tisztázni a felmerült vádakot és nem vállal anyagi garanciát a tagok kárának megtérítésére, a bűntető utra terelik a Vojvodina ügyét.

Ordits ó Kina...

Egy moszkvai szovjet-darab

Az orosz forradalmi színpadot Meyerhold teremtette meg. Az 1917-es »politikai október« után, mely megsemmisítette a cárizmust, elkövetkezett az 1920-as »színházi október«, mely a régi diszleteket, pingált vendégfalakat, a színház egyéb kellékeivel együtt a tűzbe vetette.

Egy csomó fiatalember szövetkezett s egy k is újságocskában, a Teater-ban hadat üzent a régi rendezésnek. Mindeközben pedig új művek születtek volna, elővette a régi remekműveket és saját ízlése szerint rendezte meg.

Moszkvában most Meyerhold rendezésében játszik az Ordits ó Kina... című színdarabot. Semmi függöny, semmi rivalda, semmi diszlet. A sötét színpad homályát vakító fényoszlopok oszlatják el. Nincsenek színek, minden kézzelfogható vas, kő, fa, tömegek, anyag jelképeznek egy kikötőt, egy páncélos hajót, egy házat.

A színdarab meséje rövid, ugyszólván alig van párbeszéd. Tretyakov, aki valaha egy kínai egyetemen az orosz nyelvet tanította, egyszerien egy kis történetet mondott tollba, melyet — állítása szerint — egy megtörtént eset sugalmazott.

Valamelyik kínai városban egy kíváncsi társaság ügynökét agyonütötte egy hajós, mire a kikötőben horgonyzó hadihajó parancsnoka kijelentette, hogy amennyiben az igazságot tettes nem jelenti, három hajóst azonnal felakasztat. De a hajósok nem adják ki a tettest, inkább sorsot huznak maguk között, hogy melyik hármuk szenvedje el a halálbüntetést.

Mindössze ennyi az egész dráma. A színpadon irtózatos valóságossággal látjuk az akasztás részletes műveletét. Természetesen ezt felhasználják a szín-

szek az Európa-ellenes propagandára. — A kínaiak — kiáltják — gyűlölik a polgári és imperialista Európát, forradalmat akarnak. Minden reménységük a szovjet.

A tragikus szerepeket egytől-egyig kínaiak alakítják s az európaiak egytől-egyig kómikus figurák. Csak táncolnak,

énekelnek, fényképeznek, úgy ábrázolják őket, mint holmi orfeumtöltelkeket.

A színészek egész szerepüket rögtönzik, nincs is szöveg. De talán ép ezért sok ösztönösség van játékukban, sokszor megindítóan tudják ábrázolni az emberi szenvedést.

Herriot lemond a radikális párt elnökségéről

Caillaux sem vállalja a párt elnöki tisztét

Párisból jelentik: Francia politikai körökben nagy feltűnést kelt, hogy Herriot közoktatásügyi miniszter elkövette, hogy lemond a radikális párt elnökségéről. Herriot már közölte elhatározását a párt vezetőségével s kijelentette, hogy elhatározása megmáshatatlannak és lemondását a párt legközelebbi gyűlésén feltétlenül bejelenti.

A radikális párt gyűlést október tizenegyedikére hívtak össze. A gyűlés három napig fog tartani, valószínű, hogy Herriot már az első

ülésein be fogja jelenteni lemondását és részletesen megindokolja elhatározását, valamint nyomatékosan hangsúlyozza, hogy a párt elnöki tisztét **semmi körülmények közt sem fogadja el újból.**

A radikális pártban Herriot elhatározása nagy zavart idéz elő, mert nem tudnak megegyezni utóda személyében. Először Caillauxra gondoltak, mint a radikális párt új elnökére, Caillaux már a leghatározottabban visszautasította a megfontaltatást.

A király elé járulnak az elbocsájtott magyar vasutasok

Néhány elbocsájtott vasutas már megkapta a nyugdíját

A kormány 1919—1920. esztendőben igen sok magyar nemzetiségű vasutat elbocsájtott el azzal a furcsa indokolással, hogy — megbízhatatlanok. Ezek a vasutasok, akik az elbocsájtás óta egy para nyugdíjat sem kaptak, már több ízben megkísérelték, hogy a kormány biztosítsa részükre az őket megillető nyugdíjat, eredményt azonban nem tudtak elérni. Nemrégiben — végső kétségbeesésükben — újabb akciót indítottak:

kollektív kérvényt nyújtottak be a közlekedésügyi miniszternek, melyben nyugdíjjogosultságuk elismerését kérték.

Az akciónak most sem lett semmi eredménye, a minisztérium minden indokolás nélkül újból elutasította a vasutasok memorandumát.

Az elbocsájtott vasutasok már minden reményről lemondtak, amikor elterjedt az a hír, hogy az elbocsájtott vasutasok közül többen megkapták nyugdíjukat.

A hírt először bizalmatlanul, kételkedve fogadták, de később kiderült, hogy a minisztérium nyolc magyar vasutasnak valóban kiutalta nyugdíj-illetményét, még pedig visszamenőleg az elbocsájtás napjaitól. A vasutasok kedvező jelnek tekintik a nyugdíjkiutalásokat és

elhatározták, hogy Ófelsége Alekszandar király elé viszik panaszukat.

Az audiencia után újabb kérvényt foglalkoztatni a közlekedésügyi minisztériumnak és remélik, hogy az uralkodói kegy lehetővé teszi, hogy az ügyet kedvezően intézzék el.

Megkezdődött a tanukihallgatás a Zsivot és Szlávia monstre-pörében

Felvonultak a károsultak

A Zsivot—Szlávia-pör negyedik napján, csütörtökön a tanuk kihallgatására került a sor. A bíróság negyven tanut hallgatott ki és a holnapi tárgyalási napot valószínűleg a még hátralevő tanuk kihallgatása foglalja le. A csütörtökön kihallgatott tanuk nagyjában semmi lényegeset nem mondtak és a kihallgatott negyven tanu közül csak egyet esketett meg a bíróság. A kihallgatott tanuk legnagyobb része a Zsivot és Szlávia olyan kedvezményezettjei közül került ki, akik egy-két vagy több tagot irattak be részben a halotti, részben a kiházasító egyesületbe, de a biztosítási összeget csak igen kevesen kapták meg. Volt olyan kedvezményezett is, akinek valószínűleg kis könyvtára volt, tizenöt tagsági könyvecskét váltott a Zsivotnál és a Szláviánál.

A csütörtöki főtárgyalásról a következő tudósítás számol be:

Pavlovics István elnök reggel nyolc órakor nyitotta meg a folytatolagos főtárgyalást. Előzőleg a vádlottakhoz intézett néhány kérdést, majd megkezdte a tanuk kihallgatását.

Letics Grga a Szlávia új igazgatóságában az alelnöki tisztséget töltötte be. Kötelességének tartotta, hogy utána nézzen az egyesület volt vezetősége működésének, átnézte az egyesület üzleti könyveit és a közgyűlési jegyzőkönyveket. A felülvizsgálat folytán

meggyőződött arról, hogy egyes tagok beiratása körül szabálytalanságok történtek. Elhatározta tehát, hogy házról-házra járva megállapítja, hogyan irattak be az egyesületbe súlyos betegeket is. Két esetet mond el és pedig: az egyik, amikor Márkó Moskovics felesége mondta neki, hogy Grga Dedin három ezer dinárt ígért arra az esetre, ha megengedi, hogy súlyosan beteg férjét beírassa a Szláviába. Moskovicsot beíraták, meg is halt és Dedin 25.000 dinárt vett fel az egyesülettől. A másik eset, amit a tanu elmond, Mika Horak nevű emberrel történt, akinek testvérét mondták el azt, hogy tudtukon kívül irattak be testvérüket az egyesületbe.

Dedin Grga vádlott a tanu vallomására kijelentette, hogy mind a két esetben a beírt tagokat egyik hatósági orvos megvizsgálta és csak azután történt a beiratás.

A pénzeszedők nem tudnak szabálytalan-ágról!

Markovics Toma a következő tanu, pénzeszedő volt az egyesületnél. A pénz behajtásának és elszámolásának módjáról ad felvilágosítást.

Az egyesület ügykezelésében nem észlelt semmi szabálytalanságot.

Sokanin Grga tanu, ugyancsak pénzeszedő volt a Szláviánál. Elmondja, hogy hogyan számolt el a behajtott

pénzzel. Szabálytalanságról nincs tudomása.

Radovics Szretén bíró megkérdezi a tanutól, hogy fordult-e elő eset, amikor a kedvezményezett nem ott lakott, ahova küldték és ahova lakcímét megadta. A tanu azt feleli, hogy: nem.

A következő tanu Szedlák Mátyás szintén pénzeszedő a Szláviánál.

Pavlovics István elnök megkérdezi a tanutól, hogy volt-e olyan eset, hogy hamis címre küldték? A tanu kijelenti, hogy igen és pedig többször.

Tabak Pál dr. tanu kijelenti, hogy neki magának nem voltak beíratott tagjai az egyesületnél, hanem Oljuc Ilona, aki ugyanabban az ügyvédi irodában dolgozik, ahol ő, tartozott neki nagyobb összeggel és az adósság fedezetéül tagsági könyveiből kettőt átadott.

A következő tanu Oljuc Ilona, aki elmondja, hogy husz-huszonnégy tagsági könyv volt a kezelése alatt. Felvilágosítást ad arról, hogy a könyvekre mennyi pénzt adtak neki és milyen módon.

Ivkovics Tome pénzeszedő tanu kihallgatása következik ezután. A Danjekovics esetre tesz vallomást. Elmondja, hogy amikor Danjekovics Béla kedvezményezett nevére kiállított könyvecskékkel az esedékes díjak behajtása végett elment Grádics Damján Palmoticeva 42. számú lakására, Grádics az egyik könyvet kifizette és azt mondotta a pénzeszedőnek, hogy Danjekovics, aki a szálláson kint van, csak az egyik könyvre hagyott nála pénzt, de hagyta ott a két másik könyvet is és ha majd Danjekovics beküldi a szállásról a többi pénzt is, akkor kiegyenlíti az azokért járó díjat.

A tanu a bíróság megeskette.

Kovács Károly dr. tanu arra nézve hallgatja ki a bíróság, hogy van-e tudomása egy hasonló nevű vasutásról, aki állítólag a Zrinjski tér 5-ös száma alatt lakott. A tanu kijelenti, hogy nem ismer hasonló nevű vasutást és az egész ügyről nincs tudomása.

Az elnök intézkedik, hogy a vasúti igazgatóságtól szerezzenek be felvilágosítást Kovács Károly vasutásról.

A ki nem fizetett jeggyűrűk

Sok Lajos ékszerész tanu elmondja, hogy 1925 augusztus hó folyamán elment Erdődi lakására és megkérdezte, hogy tudna-e módot arra, hogy a Zsivot ügyfeleinek adhatna-e el jeggyűrűket, ékszereket. Erdődivel történt beszélgetése után három-négy hétre közölte vele Rukovina — a tanu szerint — hogy adhat a házassulóknak ékszereket, a Zsivot garanciát vállal azért, hogy levonja az ékszerek árát. Kiszolgáltatót a házassulandóknak 161.000 dinár értékű ékszert és csak 40.000 dinárt kapott. A veszteség, ami érte 121.000 dinár.

Rukovina Oszkár erre megjegyzi, hogy ő Soknak kijelentette, hogy az igazgatóság nevében ő egyedül nem is vállalhatott garanciát.

Benedek Sándor asztalos a leányát iratta be a Zsivotba. Fizetett 1500 dinárt. Pénzt nem kapott.

Vojnics Eszter Vojnics Esztert iratta be. Harminkét esetben fizetett huszonöt dinárt. Pénzt nem kapott.

Németi János parádés kocsis egy szobalányt iratott be. Fizetett 1350 diárt. Pénzt nem kapott.

Crnjakovics Lajos a fiát iratta be a Zsivotba. 9000 dinárt kapott.

A bíróság ezután még egész sor tanut hallgatott ki, akik jelentéktelen vallomást tettek. Majd az elnök a főtárgyalást berekesztette és folytatását pénteken reggel nyolc órára tűzte ki.

Lesz-e újabb fogolycsere Jugoszlávia és Magyarország között?

A kémkedésért elítélt Januskó István a szubotcai fogházban tölti büntetését.

Egy szubotcai lap azt a hirt közölte, hogy Jugoszlávia és Magyarország között újabb fogolycsere lesz és a szubotcai ügyészség már utasítást is kapott, hogy a kémkedés miatt elítélt Januskó Istvánt szállítsa Oszijekre, ahol a kieserélendő foglyokat összegyűjtik.

A hír valódisága felől kérdést intéztünk dr. Vasilievics Liubához, a szubotcai államügyészség vezetőjéhez, aki a következőket mondotta:

— *Nincs tudomásom róla, hogy Jugoszlávia és Magyarország között újabb fogolycsere készülné.* Mindössze arról van szó, hogy utasítás érkezett az igazságügyminisztériumtól, hogy Januskó Istvánt szállítsuk Oszijekre. Ennek az utasításnak azonban annál kevésbé tehetünk eleget, mert Januskó a ráért büntetés jogerőre emelkedése óta a mitrovicai fogházban van.

Más helyről nyert értesülésünk szerint Januskó kérvényt nyújtott be kieserélése iránt. Arról még nincs hiteles hír, hogy a kérvény hogyan intéződött el.

A művészházasság vége

Titkos Ilona válókeresetet adott be Incze Sándor ellen

Budapestről jelentik: Az elmúlt színházi év legnagyobb szenzációja volt Titkos Ilonának, a Magyar Színház művésznőjének és Incze Sándornak, a Színházi Élet szerkesztőjének házasságkötése. A házasságot évekig tartó szerelem előzte meg, azonban a házasságkötés teljesen váratlanul érte a budapesti művészvilágot annál is inkább, mert az esküvőt teljesen titokban tartották meg.

A házasságról úgy tudták, hogy az a budapesti művészkörökben egész szokatlanul boldog és harmónikus házasság és Titkos Ilonát még a legutóbbi hetekben is mindenütt a legjobb egyetértésben látták együtt férjével, Incze Sándorral. Ezért a szenzáció erejével hat most az a hír, hogy Titkos Ilona válókeresetet indított Incze Sándor ellen, a Színházi Élet szerkesztője pedig feldúlt idegállapotának gyógykezelése végett a Margit-szigeti szanatóriumba vonult.

Dollár helyett zloty

Interpelláció Szimics vatikáni követ ellen

Beogradból jelentik: Kelemina Andreja nemzetgyűlési képviselő interpellációt intézett N'nesics Momesillo külügyminiszterhez Szimics Jevrem volt varsói, jelenleg vatikáni követ egy elszámolása ügyében. Ez év januárjában a varsói jugoszláv követségnek a lengyel kormány mintegy nyolcvanezer zloty utalt ki a horvátországi, vajdasági és szerbiai földművesektől a háború alatt elrekvírált és galiciai parasztoknak kiosztott csepőgépekért. Amikor a követség felvette a pénzt, a lengyel zloty árfolyama 6.5 volt dollárparitásban.

Az interpelláció szerint a követnek kötelessége lett volna a felvett zlotyösszeg értékét azonnal idegen valutában biztosítani, mert a zloty rohamosan esni kezdett, ezzel szemben Szimics két-három nap múlva harmincháromezer zlotyért vásároltatott a Bank Polski-ban öt-ezer dollárról szóló csekket, tehát 6.60-as árfolyamon. Ez év áprilisában, amikor Varsóban a dollár hivatalos tőzsdéi árfolyama kilenc, a zugtőzsdén pedig tíz és fél zloty volt, Szimics követ végre névérték szerinti összegben küldte meg a nyolcvanezer zloty a külügyminisztériumnak.

Kérdi az interpelláló képviselő, hogy 1. kötelessége lett volna-e Szimics jelenlegi vatikáni követnek az összeget azonnal átutalni és nem várni három hó-

napig, 2. kötelessége lett volna-e az értéket biztosítani a zloty árfolyamzuhanásával szemben? 3. miért nem küldte el Szimics követ a zlotyval együtt a vásárolt ötezer dollárt is, 4. milyen biztosíték van arra, hogy a követ megtéríti az okozott kárt az itthoni földmű-

veseknek és 5. összhangban van-e a követi méltósággal akár a pusztá gyanu is, hogy egy követ pénzspekulációkkal foglalkozik? A képviselő kéri a minisztert, hogy szigorú vizsgálatot rendeljen el és a követet, ha bűnös, büntesse meg.

A szombori „Pomoć” ellen bűnügyi zárlatot rendeltek el

Jóváhagyott alapszabályok nélkül működött a temetkezési egyesület

Szomborból jelentik: A szombori rendőrség feljelentés alapján nyomozást indított a szombori Pomoć szülészeti, kiházasító és temetkezési segélyegyesület vezetősége ellen és az eddigi nyomozás adatait közölte a szombori ügyészséggel, amelynek utasítására a vizsgálóbíró csütörtökön elrendelte a bűnügyi zárlatot és ezzel egyidejűleg megindította a vizsgálatot is.

A Pomoć ez év április hó 18-án alakult meg és anélkül, hogy megvárt volna az alapszabályok jóváhagyását, nyomban megkezdte működését, tagokat vett fel és tagdíjakat szedett be. Az egyesület hamarosan nagy népszerűsége telt szert, nemcsak Szomborban, hanem Szubotcán és Szentán is nagyszámmal voltak tagjai. Kétezernyolcszáz tagja volt összesen és eddig kétszáz ezer dinár segélyösszeget fizetett ki.

Az egyesület működése körül a legutóbbi napokig nem is történt semmi baj, néhány nappal ezelőtt azonban Ifkovics Péter szombori kereskedősegéd, egyesületi tag és a vezetőség között konfliktus támadt a segélyösszeg kifizetése miatt. Ifkovicsnak ugyanis 4400 dinár kiházasítási segélyösszeg járt. Ennek az összegnek a kifizetését a vezetőség azzal az indoklással tagadta meg, hogy Ifkovics még nincs soron a kifizetéseknel. Hosszabb tárgyalás után azonban létrejött a megegyezés

és az egyesület Ifkovicsnak 2200 dinárt kiutalt. Amikor Ifkovics felvette a pénzt, követelte a másik 2200 dinárt is, ezt azonban már nem akarták neki kifizetni azzal, hogy követelésére vonatkozólag megegyezés jött létre közöttük. Ifkovics erre a szombori rendőrségen feljelentést tett az egyesület ellen, feljelentésében közölte, hogy az egyesület alapszabály nélkül működik és tagjai részére nem folyósítja a segélyösszegeket.

A rendőrség a feljelentés alapján nyomban betiltotta az egyesület működését és egyben értesítette az ügyészséget. Az ügyészség utasítására a vizsgálóbíró elrendelte a bűnügyi zárlatot és lefoglalta a Pomoćnak a Közgazdasági Bank szombori fiókjában lévő 213.000 dinár betétjét. Ezzel egyidejűleg a vizsgálóbíró elrendelte az egyesület üzleti könyveinek szakértői felülvizsgálását és szakértőként Popovics Péter tanárt, valamint Petrovics Iliját, a Srpska Banka szombori fiókjának könyvelőjét jelölte ki.

A megindult vizsgálat egész Szomborban nagy feltűnést keltett, annál is inkább, mert a vezetőség élen Persing Lipótné elnökő és Perkovics Ferenc ügyvezető elnök állanak, akikről senki sem tételezi fel, hogy bármilyen szabálytalanságot követtek volna el, amely bűnvádi eljárást vonna maga után.

Egyesült a román nemzeti és parasztpárt

A fuzionált párt a gyulafehérvári határozatok alapján áll és barátja a kisebbségeknek

Bukarestből jelentik: A román belpolitikai életnek nagyjelentőségű eseménye van. A román nemzeti és parasztpárt között már régebben húzódó fuzió tárgyalások eredményre vezettek és a két párt végrehajtó bizottsága kimondotta a fuziót. Az egyesült új párt neve Nemzeti Parasztpárt. Az új párt elnöke Maniu Gyula, aki mellé négy alelnököt választottak, kettőt-kettőt mind-egyik pártból.

A fuzionálnak mindkét pártban csak egy ellenzője akadt, még pedig a nemzeti pártból Jorga, a parasztpártból pedig dr. Lupu elleneztek az egyesülés kimondását, azonban nekik sem voltak elvi kifogásaik, hanem csupán azt hangoztatták, hogy ilyen nagyfontosságú elhatározásra csak a pártkongresszus hivatott. Velük szemben azonban a többség jogosnak érezte magát a fuzió kimondására azzal, hogy a határozatot ratifikálás végett a kongresszus elé terjeszti. Ezért mindkét párt október tizedikére már össze is hívta kongresszusát.

A fuzióval kapcsolatban Maniu Gyula, az új párt elnöke a következőképpen nyilatkozott:

— *A fuzionált párt programjába vette fel a gyulafehérvári határozatokat. Könnyen érthető, hogy az ország legnagyobb és legerősebb pártjának ez a magatartása nagyjelentőségű a kisebbségek szempontjából. Eddig a gyulafehérvári pontokat csak az erdélyi pártok vallották magukénak, most azonban az egész or-*

szág demokratikus közvéleménye tette magáévá.

Vajda Sándor a következőket mondotta:

— Bizonyos, hogy a liberálisok és a kormány is le fogják kicsinyelni a fuzió jelentőségét. Az is valószínű, hogy 100—200 intellektuel elhagyja pártunkat. Ez azonban minket nem érdekel, haladunk tovább egyenes utunkon. Az új párt a Dnyesztortól Máramarosig az összes demokratikus és konstruktív elemeket magában egyesíti. Revízió alá fogjuk venni a kisajátítási sérelmeket, érvényre juttatjuk a gyulafehérvári pontokat és helyreállítjuk a jogbiztonságot az országban. Ez a kormányzási programunk.

A fuzió a kormány összetételében is változást fog előidézni. Goldis László kultuszminiszter és hívei ugyanis azért váltak ki a nemzeti pártból és csatlakoztak Avarescuékhoz, mert Maniu és Vajda folyton halogatta a két párt fuzióját, amit Goldis már régóta követelt. Most, hogy az egyesülés létrejött, Goldis lemond a közoktatásügyi miniszterségről és otthagyja a kormánypartot és részt fog kérni a kívánsága szerint létrejött nemzeti parasztpárt vezetéséből.

PATKÁNY PATKÁNYIRTÓSZER

doboza 15 dinár, kapható minden gyógyszerárban és droériában továbbá a Torontáli Agrárbanknál Veleiki-Bečkerekén. 0356

Csecsemő az ucca porában

Az uccára tette kis gyermekét egy szerencsétlen anya

Molról jelentik: Mol község egyik elhagyatott uccájában az elmúlt napokban egy kis csecsemőt találtak a járókelők. A gyermek alig néhány hetes, egészséges s keserves sirásával vonja magára a járókelők figyelmét. Bevitte a rendőrségre, ahol Molyac Székely községi jegyző értesülve a történetről a csecsemőt beszállíttatta a községi fogházba.

A rendőrség ezzel egyidejűleg megindította a nyomozást, hogy felkutassa az anyát, aki úgy akart gyermekétől szabadulni, hogy kitette az uccára. A nyomozás szerdán délután eredménytelen járt, amennyiben Preradov Tivadar rendőrfővezető Hornyák Antal rendőrfőkapitánya, hogy a gyermek anyja Szabó Margit tizenhárom éves molli leány, akit előállították a rendőrségre. Szabó Margit kihallgatásának alkalmával beismerte, hogy a gyermek az övé. Megnevezte a gyermek apját is s elmondta, hogy az apa nem akart tudni sem róla, sem a gyermekéről.

Mintthogy ő nem tudja felnevelni a gyermeket, kitétte az uccára abban a reményben, hogy jószívű emberek magukhoz veszik, amint ezt regényekben gyakran olvasta.

A rendőrség a leány ellen megindította az eljárást. Sajnos, arra nincs törvényes eszköz, hogy az apa ellen is el lehessen járni.

A pécsi barakkok

Pécs város volt ténylegesen a vádlottak padján

Beogradból jelentik: A beogradi katonai bíróság csütörtökön kezdte meg Szvetics Milos nyugalmazott gyalogsági ezredes bűnügyének a tárgyalását. Szvetics ellen a katonai ügyészség az állam megkárosítása címén emelt vádat.

A ezredes ugyanis 1918-ban, mint Pécs város ténylegesen, ötvennégy barakkot 19.900 pécsi koronáért adott el a pécsi asztalos- és esztergályos szövetségnek. A barakkok — mint később egy bizottság megállapította — 540.000 koronát értek és így a katonai hatóságok szerint Szvetics ezredes súlyosan megkárosította az államot.

A csütörtöki tárgyaláson a katonai bíróság úgy döntött, hogy a per letárgyalására nem illetékes, mert az ezredes már nyugdíjállományban van és ezért az ügyet polgári bíróság elé utalja.

Rablógyilkosság, vagy önvédelem?

Elkészült a vádirat a gajdobrai gyilkos béres ellen

Noviszadról jelentik: Az államügyészség csütörtökön vádiratot adott Krnyacs Misa gajdobrai béres ellen, aki ez év nyarán állatias módon meggyilkolta Straus Jakob gajdobrai gazdát és feleségét.

A gyilkosság után három nappal fogott el a csendőrség a tettest, aki Palánynál bujdosott.

Eközben Strauszné rövid időre visszanyerte eszméletét és Skrebljin Iván vizsgálóbíró kihallgathatta. Az asszony jegyzőkönyvbe mondotta, hogy este kilenc órakor lefeküdtek és tíz órakor a lakai az ablakon kopogott. Miso, a béres, jelentkezett a kérdezősködésre:

— Hej gazda, gazda! Baj van a lovakkal — mondotta.

Strausz sietve magára kapott ruhát és kiszaladt az istállóba, de mert sokáig nem tért vissza, az asszony is felhőzött és készült ura után menni. Ekkor a béres kezében revolverrel bejött a szobába és a nyitott szekrény felé ment, ahol az ura azt a huszonöt ezer dinárt rejtette el, amelyet az előző nap a béres jelenlétében az eladott komlóért kapott. Az asszony megkérdezte, mit

akar, mire a béres revolveréből egymásután négy lövést adott le, amelyek közül az egyik a balkarját furta át, a másik a bal mellen hatolt be és átlötte a tüdőt és a lépét. Az asszonyban volt még annyi erő, hogy az ajtóhoz rohant és segítségért kiáltott. A béres eközben utánafutott és a revolverrel több súlyos csapást mért a szerencsétlen asszony fejére, aki eszméletlenül esett össze és másnap reggel meghalt.

Krnyács Miso letartóztatásakor és később a vizsgálóbíró előtt azt vallotta, hogy azért hívta ki gazdáját, mert baj volt a lovak körül, de gazdája, amikor kijött az udvarba, előbb szidta, majd a vasvégű bottal többször megütötte, mire önvédelemből febevágta a gazdáját, aki nyomban összeesett. Ekkor már elborult előtte minden, a magtárban talált revolverrel a konyhába szaladt és megakartta magát bosszulni, mert Strauszné sohasem adott neki elegendő enni. A revolver szerinte véletlenül sült el.

Krnyács Szteván, a gyilkos öccse is vizsgálati fogságba jutott, ahonnan a noviszadi törvényszék vádтанácsa csütörtökön szabadlábra helyezte, mert bebizonyosodott, hogy a gyilkosságról nem tudott.

Elnök kerestetik!

Senki sem akarja elfogadni a szubotikai adó-kivetőbizottság elnöki tisztségét

A szubotikai pénzügyigazgatóságon már hónapok óta folynak az előkészületek a harmadik osztályú kereseti adó kivételére. Svábics Szvetozár pénzügyigazgató kijelentette munkatársunknak, hogy az előkészítő munkálatok rövidesen befejeződnek és semmi akadály nincs, hogy a harmadik osztályú adók kivételét a bizottság október 18-ikán hétfőn megkezdje.

A harmadik osztályú kereseti adót a pénzügyigazgatóság az 1923—1925. ciklusra fogja kivetni. Ezután megkezdik a forgalmi adó kivételét is és pedig 1921 október 1-től 1926. év végéig. A forgalmi adó kivételét valószínűleg csak a jövő év elején kezdik meg, mert a harmadosztályú kereseti adó kivételése ez év végéig el fog tartani. Nehézséget okoz azonban az a körülmény, hogy *senki sem hajlandó elfogadni az adó-kivető bizottság elnöki tisztségét*. Az adó-kivető bizottság elnökének és tagjainak a pénzügyminisztérium bizonyos összegű honoráriumot szavazott meg már régebben, de azt az eddigi bizottságok tagjai vagy nem kapták meg, vagy csak egy részét utalták ki nekik.

A bizottság tagjait a főispán felterjesztésére a pénzügyminisztérium nevezi ki, de az illetékes hatóságoknak eddig még nem sikerült alkalmas személyt találni, aki a harminc dináros és különben is bizonytalan napidíjért elfogadná az adó-kivető bizottság elnökségét. Illetékes helyen mégis remélik, hogy sikerülni fog az adó-kivető bizottság összeállítása és október 18-ikán megkezdhetik a harmadosztályú kereseti adók kivételét.

Az éber kucséber

Veszedelemes betörőt fogott el a noviszadi rendőrség

Noviszadról jelentik: Szaszdanic Tódor, noviszadi moztulajdonosnak Czara Dusana-uca 37. szám alatti lakását augusztus hetedikén, amíg Szaszdanic a mozikban volt elfoglalva, feltörték és onnan egy aranygyűrűt, egy aranynyakláncot, egy aranymedalliont, egy ezüst-dohányszelencét és más ékszereken kívül huszonhárom férfiinget, öt ablakfüggönnyt és sok ruhaneműt loptak el, mintegy tízezer dinár értékben.

A rendőrség nyomban megindította a nyomozást és őrizetbe vette Pérics Franjo kucsébert, akinek lakásán a betörésből származó dolgokat találtak. Vallatóra fogták a kucsébert, aki tagadta a betörést és pontos személyleírást adott arról az emberről, akitől a lopott holmikat vette. A rendőrség végül is szabadonbocsátotta a betöréssel gyanúsított kucsébert, aki egy írást kapott a rendőrségtől, amely utasítja a

rendőri közegeket, hogy azt az embert, akit Pérics mint a lopott holmikat eladóját megnevez, vegyék őrizetbe.

Pérics beutazta a Szerémséget és szerdán délelőtt Sztara-Pazován a vasúti állomáson összetalálkozott a betörővel, a ki a kucsébert felismerte és mosolyogva közeledett feléje és egy órát kínált neki eladásra. Pérics rendőrt hívott és felmutatva a noviszadi rendőrség írásbeli parancsát, az ismeretlent letartóztatta.

Csütörtök délelőtt Noviszadra szállították a Sztara-Pazován elfogott ismeretlent, aki Paralovic Galib Rogaticáról származó szövömunkásnak mondja magát. Kihallgatásakor beismerte a Szaszdanic Tódor kárára elkövetett betörést. A rendőrségen kiderült, hogy Paralovic Galibot a zagrebi rendőrség, mint veszedelmes betörőt régóta keresi. A rendőrség azt hiszi, hogy Paralovicot másképp hívják.

Paralovicot lefényképezték és fényképét megküldik a nagyobb városok rendőrségeinek.

LEGUJABB

Mussolini és Chamberlain találkozása

Az olasz miniszterelnök a livornói kikötőben egy yachton tanácskozott az angol külügyminiszterrel

Rómából jelentik: Mussolini miniszterelnök és Grandi külügyi államtitkár csütörtök reggel Livornóba érkeztek. Az olasz miniszterelnök és kísérete egyenesen a livornói kikötőbe hajtatott, ott motorcsónakba szállt és a kikötőben horgonyzó Delfin nevű angol jachtra ment. A jacht főjára Chamberlain angol külügyminiszter fogadta Mussolinit, aki az egész délelőttöt a jachton töltötte és ebédre is Chamberlain vendége volt.

Mussolini utazását a legnagyobb titokban tartották, mégis Livorno lakossága értesült érkezéséről és a kikötőben ezrekre menő tömeg ünnepelte lelkesen a diktátort.

Délután egy órákor Mussolini és

Chamberlain a *Guigliana* nevű királyi jachtra mentek át, ahol az olasz miniszterelnök ebédre látta vendégül az angol külügyminisztert. A kiadott hivatalos jelentés szerint a két államférfiu találkozója a legbarátságosabb szellemben folyt le. Valamennyi aktuális nemzetközi politikai kérdést megvitatták és megállapították, hogy a két kormány álláspontja minden fontosabb probléma tekintetében teljesen egyezik, így tehát semmi akadály az angol-olasz barátság további kiépítésének.

Ebéd után Livorno város tanácsának tagjai tisztelegtek a Guigliana fedélzetén, majd este hét órákor Mussolini különvonaton visszautazott Rómába, Chamberlain pedig visszatért yachtijára.

A francia kormány ragaszkodik az igazságszolgáltatás és közigazgatás reformjához

Poincaré erélyes válasza a polgármesterek küldöttségének

Párisból jelentik: Poincaré miniszterelnök csütörtök délelőtt fogadta a francia polgármesterek küldöttségét, amelyet több szenátor és képviselő vezetett. Falcon képviselő adta elő a polgármesterek panaszait és felsorolta azokat a sérelmeket, amelyek az egyes városokat az igazságszolgáltatás és közigazgatás reformja által érik.

Poincaré válaszában kijelentette, hogy **ugy ő, mint a kormány minden egyes tagja szigorúan ragaszkodik a tervezett reformok végrehajtásához.**

és a parlamenti vitában minden egyes rendelet megszavazásából bizalmi kérdést csinálnak.

Ki van zárva — fejezte be válaszat Poincaré — hogy a kormány az igazságszolgáltatás és a közigazgatás reformja tekintetében a legcsekélyebb módosítást is elfogadja.

A miniszterelnök szokatlannal erélyes hangú válasza a polgármesterek körében nagyfokú elégedetlenséget keltett és Falcon képviselő megjegyezte, hogy emiatt kritikusra fordulhat a kormány helyzete. Poincaré erre így szólt: — Ha a kormány megbukik, akkor más valaki fogja a reformokat végrehajtani.

Gärtner védője

megnevezte az igazi Tisza-gyilkost

Sürgős nyomozást rendeltek el a Tisza-gyilkosság ügyében — Sztankovszki Tibort Budapestre szállítják

Budapestről jelentik: Néhány hét előtt Gärtner Marcell, aki a budapesti gyűjtőfogházban tölti azt a büntetését, amelyet a Tisza-gyilkosságban való részvétel miatt reá róttak, beadványt intézett az ügyészséghez, amelyben új nyomozás megindítását kérte. Gärtner beadványát nyomon követték egyéb beadványok és egy legutóbbi beadványában Gärtner védője megnevezte azt az egyént is, aki Tisza Istvánt agyonlőtte. Az ügyészség a beadványokat a Tisza-ügy iratai kapcsán felterjesztette az igazságügyminisztériumhoz, hogy a minisztérium döntse el, hogy van-e helye új nyomozás elrendelésének.

Az iratok az igazságügyminisztériumból szerdán érkeztek vissza az ügyészséghez és csütörtökön a Tisza-gyilkosság ügyében döntő fordulat történt. A budapesti ügyészség sürgős megkeresést intézett a rendőrséghez, amelyben utasítást adott az új nyomozás azonnali megindítására.

Az ügyészség átküldte a rendőrséghez a Tisza-gyilkosságra vonatkozó összes iratokat, amelyek több kilogrammot tesznek ki. Az ügyészség utasítást adott, hogy részletes, alapos és sürgős nyomozást indítson a rendőrség, hogy valóban az a személy gyilkolta-e meg Tisza Istvánt, akit Gärtner védője megnevezett. Utasítást adott továbbá arra, hogy Sztankovszki Tibort, aki jelenleg a szegedi Csillag-börtönben tölti büntetését, Budapestre szállítsák és kutassák fel Hüttner naplóját, amely a gyilkosságra vonatkozóan pontos feljegyzéseket tartalmaz. Az ügyészség megnevezi azokat a személyeket, akiket ki kell hallgatni és az utasítás alapján a rendőrség a kihallgatásokat a legközelebbi huszonegy órában belül megkezdi.

Gärtner védője biztosra veszi, hogy az új nyomozás eredményre vezet és védelem, miután kiderül ártatlansága, visszanyeri szabadságát.

Vasuti karambol és a művész fogsora

Egy aradi színész kártérítési pert indított a román államvasutak ellen

Aradról jelentik: Az aradi törvényszéken csütörtökön kezdtek meg annak az érdekes kártérítési pernek a tárgyalását, amelyet Pop Lia aradi színész indított a román államvasutak ellen. Pop Lia legutóbb Kolozsvárról Aradra utazott. Az utazás nem folyt le simán, mert a vonat Ujszentanna állomáson beleszaladt egy tehervonatba. A vonat utasai kisebb sérüléseket szenvedtek, csupán Pop Lia járt rosszabbul, amennyiben a karambol következtében néhány foga kitért.

A művész keresetében fogsorának a megjavítása címén 27.000 lejt, azonkívül pedig egészen ötven éves koráig havi 11.000 lej kártérítési összeget követel az államvasutaktól. Követelése jogosultságát azzal támasztja alá, hogy a szerencsétlen kimenetelű vasúti katasztrófa óta csak a színpadon énekelhet, ellenben mint hangversenyénekesnő a dobogón nem jelenhet meg. Fogsorának súlyos megrongálása óta művészi teljesítménye jelentékeny mértékben vesztett az értékéből. Pop Lia ügyvédje a tárgyalás során egy csomó aradi és kolozsvári művészembernek a kihallgatását kérte. Szerinte ezek a tanúk mint szakértők fogják igazolni, hogy a karambol folytán valóban súlyos veszteségek érték. Ugyancsak kérte azt is, hogy a bíróság Lepedatu volt minisztert hallgassa ki arra vonatkozólag, hogy öt ötezer frank állami segéllyel Párisba akarták küldeni, hogy ott tanulmányokat végezzen és hangját tovább képezze. A vasúti baleset folytán nem mehetett el Párisba és így nemcsak az ötezer frank ösztöndíjtól esett el, hanem hangjának továbbképzése is megakadt. A bíróság Pop Lia ügyvédjének előterjesztése után elrendelte a szakértők és tanúk kihallgatását.

Izgatásért

— pénzbüntetés

Három izgatási per a becskerek-i törvényszéken

Becskerekről jelentik: A becskerek-i törvényszék csütörtökön három bűnügyet tárgyalt és mind a háromban államellenes izgatás volt a vád.

Balog György becskerek-i henteset azzal vádolták, hogy 1921-ben a vágóhídon két mézáróselegény előtt ilyen kijelentést tett: »A magyarok már Bácskában vannak, hamarosan ideérnek Becskerekre.« A vádlott a tárgyaláson azzal védekezett, hogy nem tette meg az inkriminált kijelentést, hanem csak azt mondta, hogy már torkig van a háborúval. Tanúk azt vallották, hogy akkoriban a Károly-puces miatt mozgósítás volt és a felvonuló tréncokcsik láttára Balog így szólt: »Jönnek a magyarok.« A bíróság háromszáz dinár pénzbüntetésre ítélte Balogot, aki felebbezett az ítélet ellen.

Magda Simon románécskai lakos a vád szerint kijelentette, hogy nem ismeri el a községi bíró hatalmát és felszólította a falubeli embereket, hogy ne engedelmessékedjenek. A tanúk azt vallották, hogy nem elékeznek Magda Simon ilyen kijelentésére. A bíróság a vádlottat felmentette.

Merlack Márton beogradi tekintélyes földbirtokost azzal vádolták, hogy ezt a kijelentést tette: »Az istenit ezeknek a rácoknak.« A vádlott azt vallotta, hogy nem azt a kijelentést tette, amivel vádolják, hanem azt, hogy: »Az istenit ezeknek a radikálisoknak.« Valamennyi tanu Merlack ellen vallott és a bíróság ötszáz dinár pénzbüntetésre ítélte. A vádlott és az ügyész felebbeztek.

ENGLISKI MAGAZIN

fiókja Beograd, Vuka Karadžića 18

Mártékosztály legfinomabb férfiruhákra

Fehérnemű mérték után

Különlegesség: kész angol uisterek, rajzok, eredeti „Burberry's" esőköpeny

Sportruházati különlegességek 3310

HIREK

Péterke játszik

A Jardin des Tuilleriesben gyönyörűen süttött a nap. A fák már erősen hullatták lombjukat, megannyi kopaszodó öreg, akik még nyugtózni akartak a szeptembervégi kánikulában. A szökőkutak körül gyerekek hemzsegték, az aranyhalakat etették, vagy a kis vitorláhajókat kormányozták a pezsgő hullámokon. Gyerekek paradicsoma ez a kert, csöpp emberek boldog szigete, amit a nagyváros szennyes áradásából mentettek ki számukra a felnőttek, akik még emlékeztek a maguk zord ifjúságára.

A Rue Rivoli-ra nyúló nagykapun át éppen ekkor fordult be a parkba egy kis fiúcska. Mögötte a komolyarcú nőrsz. Az apró emberke megállt a kertben, szétnézett lelkes csudálkozással, aztán rövid habozás után, odasétált a nagy szökőkúthoz, amelynek táncoló habjai alatt kis vitorlások száguldoztak.

Csak állt a bágyadt napsütésben és nézte vágyakozva a többi fiúcskákat, akik hosszú nádpálcákkal dirigálták a sokárbcos hajókat. Akár a kapitány kánn, a szabad tengeren, ezer viharral dacolva.

Egy kis szőszke leány észrevette a bámész fiút és odalépett hozzá:

— Neked nincs hajód?

Az apró emberke pirulva mondta:

— Nincs.

— Szeretnél játszani?

A kicsi előbb a nőrszre nézett — aki mosolyogva bátorította — aztán így szólt:

— Igen, szeretnék játszani!

A leány nyomban kézenragadta az új cimborát, odavezette a medence széléhez és bőbeszédűen magyarázta neki:

— Te leszel az első kapitány, én a kormányos. Innen igazítsd majd a hajót — és a kezébe nyomta a vezéri pálcát.

A nőrsz leült egy padra és onnan nézte a gyerekek boldog játékát. A nap már egészen elhagyta a kertet, csak a Bois de Boulogne sziluettje mögül leselkedett véres félszemével, amikor a kis kapitány bevonta a vitorlákat és azt indítványozta, hogy heveredjenek le a pázsitra pihenni. Csakhamar a földön hasalt az egész társaság. A leánya elővette az elemózsias kosarát, amelyből finom vajaskenyér, körte, alma és sajt került ki és a pompás dolgokkal előékenyen megkínálta a pajtásait is.

— Te nem hoztál magaddal uzsonnát? — kérdezte tőle csudálkozva.

— Nem, én nem hoztam — vallotta be a fiúcska.

Szépen, igazságosan megteleztek mindent. Aztán, hogy véget ért a falatozás és beszélgetni kezdtek, odajött a szigorú nőrsz és gyengéden figyelmeztette a kislit:

— Haza kell már menni, vár anyuska és az apuka.

Érzékeny bucsút váltottak.

— De holnap is kigyere! — kötötte lelkére a kis francia lány — hogy is hlvnak téged?

— Péternek — mondta a fiúcska.

— Engem Colettenek — pukkdlizett a szőszke.

És még büszkén hozzátette:

— Az én papám asztalos a Rue Hachetten!

A kis fiú csak ennyit felelt csöndesen:

— Az én papám király.

És míg az álmélkodó leányzó tisztelgetéssel és csudálattal bámult utána, a kis trónörökös, mint a mesék királyfia, kísértélt az aranyrácsos, oroszlanos kapun...

T. Mária

*

— Filkó és Habostorta. A Bácsme gyei Napló vasárnapi számához mellékeljük a Filkó és Habostorta első számait. Azt hisszük, hogy nem csalódunk, amikor feltételezzük, hogy a két melléklet nagy érdeklődés várja. A Habostorta azoknak az újságja akar lenni, akiket némileg koturnusos szóval úgy hívnak, hogy a »jövő generáció«. Az iskolába most bekerült kisgyerekek találnak benne szórakozást és üdülést. A Filkó humoros lap, amelynek csak egy célja

van, nevetetni. A humor sohasem lesz bántó. Itt a Napló meg azt is, hogy a Bácsme gyei Napló vasárnapi száma, amelynek ára már 4 dinár, a melléklet nélkül 28 oldalas lesz, a tizenkét oldal melléklettel együtt 4 dinár.

— A Miletics-emlékbizottság ülése. Noviszadról jelentik: A Miletics Szvetozár-emlékbizottság vasárnap, október harmadikán féltenegykor a Maticában ülést tart, melyen a bizottság titkára beszámol a Miletics-szoborra beérkezett adományokról.

— Olasz bizottság érkezik Bukarestbe. Bukarestből jelentik: Szerda este minisztertanács volt, amelyen Avarescu jelentést tett külföldi utjáról. Bejelentette azt is, hogy a jövő héten olasz bizottság érkezik Bukarestbe, amelynek tagjai herceg Umberto de Sabola, Padoglio generális. Federzoni belügyminiszter és Grandi államtitkár. A bizottság fogadására nagy ünnepeket készítenek elő.

— Becskerekai háztulajdonosok a szociálpolitikai miniszter elé járuló küldöttségben. Becskerekéről jelentik: A háztulajdonosok az egész országból monstre-küldöttségben járnak pénteken délelőtt a szociálpolitikai miniszterhez, azzal a kéréssel, hogy november elsején helyezze hatályon kívül a lakástörvényt és adja vissza a házigazdák szabad rendelkezési jogát. A becskerekai háztulajdonosok Bukovac István elnöke alatt konferenciát tartottak, amelyen megválasztották Galetin Péter, Bauer Miklós és Miharacski Milivojt a küldöttségbe. A becskerekai delegátusok csütörtökön este indulnak el és pénteken reggel csatlakoznak az országos küldöttséghez.

— Ujra üzembehelyezik a Viktoria jugoszláv üzemait. Noviszadról jelentik: Magyarországi malomszakkörökben nagy érdeklődéssel tárgyalják angol tőkecsoportoknak azt a szándékát, hogy nagyobb érdekeltséget vállaljanak magyar malomvállalatoknál. Az angol tőke első sorban a Viktoria-csoport malmai iránt érdeklődik és ha a tervek megvalósulnak, a Viktoria jugoszláv érdekeltségeit is újból üzembe helyezik. Elsősorban a noviszadi hengermalomról van szó, amely a Viktoria koncernjéhez tartozik.

— Uj telefonvonal Noviszad—Zagreb közt. Noviszadról jelentik: A zagrebi gyáriparosok szövetsége átirattal fordult a beogradi gyáriparos szövetséghez, amelyben közbenjárást kér a Zagreb—Oszijek—Noviszad közt létesítendő új közvetlen telefonvonal érdekében. A beogradi gyáriparosok szövetsége érdeklődött ezügyben a postaiügyi miniszteriumban, ahol azt a választ kapta, hogy az új vonal építési munkája folyamatban van és az hamarosan elkészül.

— Egy tizenhároméves fiú öngyilkossági kísérlete. Budapestről jelentik: Csütörtökön reggel fél kilenc órakor Kálvária tér 24. számú házba hívták a mentőket. Megállapították, hogy egy tizenhárom éves kis diák, Gál Lajos öngyilkossági szándékból a harmadik emeletről leugrott az udvar kövezetére. A rendőri bizottság kihallgatta a gyermek hozzátartozóit, akik azt vallották, hogy a kis fiú rossz társaságba került, különböző csínyeket követett el, ami miatt azzal fenyegették, hogy beadják a patronáztsba. Ettől annyira megijedt, hogy leugrott a harmadik emeletről.

— Tettenért zsebtolvaj. Noviszadról jelentik: Bazler Ágoston titeli zenész, vasárnap Titelen az egyik kávéházban Atyimov Milán titeli lakos zsebéből kilopta a pénztárcáját. Atyimov észrevette és a zsebtolvajt átadta a rendőrségnek. A titeli járásbírószék Bazlert csütörtökön egy havi fogházra ítélte.

— A sztarapalánkai görög-keleti plébánosválasztás. Noviszadról jelentik: Jablanovics Dusan, sztarapalánkai plébános a múlt évben meghalt, de helyébe még nem választottak új plébánost. Az elhunyt plébános teendőit Nikolics György adminisztrátor végzi. A közel-múltban kiírták a plébánosi állásra a pályázatot, amelyben csak Nikolics György jelkészt vett részt. Csirics Milán noviszadi esperes a közeli napokra fogja a plébánosválasztást kitűzni

— Artézi kutak fúrnak a bácskal községekben. Szomborból jelentik: Egyes járásokban a járási orvosok a kutak felülvizsgálása alkalmával azt tapasztalták, hogy azok nem felelnek meg az egészségügyi követelményeknek. Az orvosi vélemény alapján Lalić község Norton-rendszerű, Feketics és Novivrbász artézi kutakat fúratnak. A várme-gye közgyűlése október 5-ikén dönt a kufurások ügyében.

— Elítélt levélfosztogató. Szomborból jelentik: A szombori törvényszék Loncsinovicstanácsa csütörtökön tárgyalta Levics Dusan postai alkalmazott bűnügyét, akit azzal vádolt az ügyészség, hogy a Bogojevó—Palánka között közlekedő mozgópostán dézsmálta azokat a leveleket, melyekben pénz sejtett. A közönség feljelentésére megindult a vizsgálat, amelynek során kiderült Levics bűnössége és feljelentést tettek ellene az ügyészségen. Levics tagadta a vádat, de a tanuvallomások alapján a törvényszék nyolc hónapi fogházra ítélte. Levics felebbezett, az ügyész megnyugodott az ítéletben.

— Körözik a pasicevói rablókat. Szomborból jelentik: Pasicevó községben özvegy Altheim Jánosné házába hét héttel ezelőtt betört három ismeretlen ember, akik az idős asszonyt összekötötték és miután 2360 dinár értékű fehérműt összecsomagoltak, zsákmányukkal elmenekültek, ugyanazon az éjjel még két betörést követett el a községben. A csendőrség nyomozást indított és megállapította, hogy a betörők kocsin menekültek. A nyomok Temerinbe vezettek, ahol Sós József elmondta, hogy szeptember ötödikén hajnalban felzörgették és három ember fegyvert szögezve melléne követelte tőle, hogy adjon nekik egy kocsikereket, mert az övék eltört. Sós ellenszegült, mire rálöttek és halkarján súlyosan megsebesítették. Sós pontos személyleírást adott a rablókról, akiket köröznek.

— Négyezer kilométer a levegőben leszállás nélkül. Párisból jelentik: Arrachar-fivérek, akik kísérleteznek a leszállás nélküli repülés világrekordjának megjavítására, négyezer kilométeres ut után, amelyet leszállás nélkül tettek meg, Jekaterinburiban földet értek. Az Arrachar-fivérek Párisba szintén leszállás nélkül akarnak visszarepülni.

— Tífuszjárvány egy holland városban. Amszterdamból jelentik: Vreda városában tífuszjárvány tört ki. Eddig hatvan megbetegedés történt. Délbrabantból is sok tífuszmebetegedést jelentenek.

— A vagonfosztogatás specialistája. Noviszadról jelentik: Nipics Ágoston maribori munkást, a szubotikai kerületi törvényszék múlt évi július 25-én három évi börtönre ítélte, mert múlt évi február és március hónapokban a szubotikai vasútállomáson tizenegy vagon tört fel és azok tartalmát megdezsmálta. A betörő egy bála szövetet, egy zsák paprikát, nagyobb mennyiségű fésűt, keféket, játékszert, egy zsák lisztet, sok pulykát, nagyobb számú libát, hatvanhat levágott csirkét, egy zsák cukrot, negyven kiló kristályüveget és sokféle más árut lopott. Az árut azután Gerber Jusztina vendéglősnek adta el, akit a szubotikai törvényszék orgazdaságért nyolc napi elzárásra és száz dinár pénzbírságra ítélte. A noviszadi felelővíteli bíróság helybenhagyta az ítéletet, amelyet a noviszadi semmitőszék csütörtökön szintén helybenhagyott.

— Tanoncok elhelyezés. A Hrvatszki Radisa népijeléti egyesület, amely a horvátországi tanoncok elhelyezéséről gondoskodik, szubotikai intézőjévé Tolj Ivánt választotta meg. A jövőben a szubotikai kereskedők és iparosok, akiknek tanoncra van szükségük, forduljanak Tolj Ivánhoz (IV. kör Zlatariceva ulica 21. szám).

— Meglopott vásáros. Szomborból jelentik: Rak Lajos, cipész mestertől hétfőn éjjel Belina baranyai faluban, a nagyvásár alkalmával ismeretlen tettes ellopott egy láda cipőt. A ládát nem messze a színhelytől üresen megtalálták. A tettest keresi a rendőrség

— Kormányválság fenyeget Csehszlovákiában. Prágából jelentik: Beavatott körök szerint Czerny hivatalnokminiszteriuma csak néhány napig marad helyén és utóda minden valószínűség szerint parlamentáris kormány lesz, melynek miniszterelnöke Svehla lesz. A kormány külügyminisztere Benes, pénzügyminisztere pedig English lenne. Az új kabinetben három cseh agrárius, két cseh néppárti, egy szlovák néppárti, egy nemzeti demokrata és egy iparospárti foglalnának helyet.

— Wilson özvegye Konstantinápolyba utazott. Bukarestből jelentik: Wilson özvegye szerdán Bukaresibe érkezett és azonnal továbbutazott Konstantinápolyba.

— Vagyonfelosztás vasvillával. Noviszadról jelentik: Novi-Futakon néhány hét előtt meghalt Detling Henrik gazdálkodó és jelentékeny vagyonát három fiára Ferencre, Mihályra és Istvánra hagyta. A testvérek között vitaszály támadt az örökség felosztása körül. Szerdán délután Detling Ferenc és Mihály elmentek bátyjukhoz és felszólitották, hogy adjon vissza egy mérleget. István tudni sem akart erről, míze Mihály öccse vasvillát kapott fel és azzal bátyját többször fejbeütötte, úgy-hogy az eszméletlenül elterült. A két fivér erre a mérleget elcipelte, az életveszélyesen sebesült bátyjukat pedig dr. Csmelics Vladimir községi orvos vette ápolás alá és beszállította a noviszadi kórházba, ahol nem biznak felépülésében.

— A noviszadi kereskedőifjak műsoros estélye. Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedőifjak egyesülete szombaton fél kilenc órai kezdettel saját otthonában táncos egybekötött műsoros estélyt rendez.

— Szállodások a szabadközlekedésért. Csütörtökön délelőtt nyílt meg a budapesti Tudományos Akadémia nagytermében a szállodások ötvenegyedik nemzetközi kongresszusa. A vendégek sorában jelen volt József főherceg és Valkó kereskedelemügyi miniszter is. A megnyitó beszédet Trullsson közgyűlési elnök mondotta. A szállodatulajdonosokat a magyar kormány nevében Valkó üdvözölte és azt hangoztatta, hogyha sikerül az egyes államok közt az idegenforgalmat emelni, ez megkönnyíti a különböző nemzetek egymáshoz való közeledését is, ami a háború után a legfontosabb feladat. A kongresszus egyhangulag elfogadta Glück Frigyesnek azt az indítványát, hogy Népszövetségtől kérjék a szabadforgalom és szabadkereskedelem mielőbbi helyreállítását, mert az emberek szabadon akarják üzni mesterségüket.

A környék

legnagyobb raktára női
DIVATSZÖVETEKBEK ÉS
SELYMEKBEK

Matija Székely

DIVATÁRUHÁZA

SUBOTICA FÓTÉR

Minden vevő érdekében áll,
hogy őszi bevásárlása előtt
megtekintse — minden vétel-
kényszer nélkül — óriási vá-
lasztékban levő párisi női
ruha, kostüm és kabát

SZÖVETEIMET

Kirakataimban állandó

DIVATKIÁLLITÁS

— A munkásbiztosító pénztár új helyiségébe költözött. A szuboticei munkásbiztosító pénztár csütörtökön új helyiségébe, a Majsai-uti volt pénzügyőr-laktanyába költözött és péntektől kezdve a munkásbiztosító hivatalai már az új helyiségben működnek. Az orvosi rendelő és az ambulancia még egyideig a régi helyiségben működik.

— Eredményesen tárgyal a magyar-csehszlovák delegáció. Prágából jelentik: Nickl, a csehszlovák-magyar tárgyalásokon a magyar küldöttség vezetője, visszatért Prágába és kilátás van arra, hogy a tárgyalásokat most már megszakítás nélkül folytatják. Hír szerint a vasuti bizottság az általános kereskedelmi szerződésnek a vasuti kérdésekről szóló részét eredménnyel tárgyalta le.

— Újból kinevezték a régi lengyel kormányt. Varsóból jelentik: Bartel elnök Pilsudszkyval folytatott megbeszélése után visszatért Varsóba. A kormány tagjai minisztertanácsra ültek össze, a mely után Bartel azt a javaslatot terjesztette a köztársasági elnöknek, hogy a kormányt ugyanazon személyi összeállításban nevezze ki, mint az előző kormány volt. Az elnök az erről szóló rendeletet aláírta.

— Befejeződött a leszerelési konferencia ülészaka. Genfől jelentik: A leszerelési konferencia befejezte ülészakát. A konferencia elhatározta, hogy újból napirendre tűzi Gibson javaslatát, amely szerint az albizottság minél előbb zárójelentést terjeszsen elő eddigi munkálatainak eredményéről. Sir Robert Cecil kijelentette, hogy fontosabb a kedvező, mind a gyors eredmény, amivel szemben Paul Boncourt hangsúlyozta, hogyha a konferencia nem jut általános megegyezésre, kénytelen lesz Franciaország regionális szerződéshez folyamodni.

Vasárnap 28 oldalas a BÁCSMEGYEI NAPLÓ

— Kereskedő- és iparosegyesület alakul Novakanizsán. A novakanizsai járás kereskedői és iparosai vasárnap délelőtt tíz órakor az Ehrenreund-szállóban konferenciát tartanak, amelyen a becskeréki kamara részéről Sztanoilovic Sándor kamarai titkár vesz részt. Ezalkalommal megalakítják a novakanizsai járási kereskedők és iparosok egyesületét.

— Tömeges feljelentések gyorshajtásért Becskereken. Becskerekről jelentik: A rendőrség szerdán adta ki azt a rendeletet, hogy a város területén az autót legfeljebb tíz kilométeres sebességgel szabad hajtani és csütörtökön már több, mint husz feljelentés érkezett különböző autótulajdonosok ellen gyorshajtás miatt. Ugyancsak csütörtökön vált jogerőssé az az ítélet, amelyet Bergenthal Dezső becskeréki szállítmányozási vállalkozó ellen hoztak ismételt gyorshajtásért. Az ítélet ellen, a mely öt napi elzárásra és háromszáz dinár pénzbírságra szól, Bergenthal felebbezett, de az alispán a felebbezést elutasította. Így pénteken meg kell kezdeni Bergenthalnak az ötnapi fogházbüntetés letöltését a rendőrségen.

— Ló és lovasa az árokba zuhant. Becskerekről jelentik: Burger János meszárosgépd. szerdán este az Écskai-uccán lovagolt hazafelé gazdájának, Krizsanov Jócának szőlőjéből. Minthogy az utat már napok óta felásták, a ló lovasával belezuhant az egyik gödörbe. Burger koponyacsonttörést és más súlyos sérüléseket szenvedett. Életveszélyes állapotban vitték kórházba.

— A Színházi Élet új száma a szokott gazdag tartalommal jelent meg. Riportok, érdekes képek, szépirodalmi cikkek és gazdag rovatok teszik változatossá az új számot, amely darabmellékletül az »Akácfavirág« című daljátékot közli.

— A belügyminiszter jóváhagyta a trafikosok országos szövetségének alapszabályait. Noviszadról jelentik: Néhány hónappal ezelőtt Noviszadon megalakult a trafikosok országos szövetsége és elkészítette az alapszabályokat. A belügyminisztérium most értesítette a szövetség elnökét Csulum Jánost, hogy az alapszabályokat a minisztérium jóváhagyta. A szövetség felhívást fog kiadására a vidéki dohányárusítókhoz, amelyben felszólítja őket, hogy alakítsák meg a helyi szervezetet és jelentik azt be a noviszadi központnak.

— Az alkalmazott mérnököket be kell jelenteni a mérnöki kamaránál. A noviszadi kereskedelmi- és iparkamara felhívja mindazokat a vállalatokat, melyek mérnököket alkalmaznak, hogy a vállalatuk kötelékébe tartozó mérnököket jelentik be a noviszadi mérnöki kamaránál. A mérnökök csak úgy vállalhatnak állást, ha belépnek a mérnöki kamarába és attól működési engedélyt nyernek.

— Új iskola a Muraközben. Murszka-Szobotáról jelentik: Nedelica, muraközi vend. község a saját költségén iskolát épített. Az iskola felavatása ünnepélyes keretek közt ment végbe. Az ünnepi beszédet Szakovic József plébános, iskolaszéki elnök mondotta. Az iskola megkezdte működését.

Bácsme gy ei Napl ó vasárnap i számához
ingyenes melléklet

FILKÓ ÉS HABOSTORTA

— Becsapott a villám egy szentai iskolába. Szentáról jelentik: Kedden éjszaka nagy felhőszakadás és vihar volt végig a városon. A villám becsapott a munkástelepi iskolába. Az iskola mellett Kecskés András gazda házába is becsapott a villám, az udvaron tartózkodó tíz éves Kecskés András közvetlen közelében. A kisfiu jobb oldala teljesen megbénult, arca és bőre megpörkölődött. A villámsújtott gyermeket az előhívott orvos életre keltette ugyan, de állapota még mindig életveszélyes.

— Házasság. Hajdu Boriska és Guttmann Lipót f. hó 26-ikán házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett).

— Leszurta haragosát. Szentáról jelentik: Nedeljki Györgye negyvennégy éves csókai földműves a Polgári körképében borozott. Amint kilépett a körképéből, Győrics Szima földműves, régi haragosa megtámadta és egy késsel háromszor megszurta. Amikor Nedeljki elesett, támadója késével keresztül vágta az orrát is és ezután elakart menekülni. Alig haladt azonban néhány lépést, az épen szembejövő esendőrök letartóztatták. Kihallgatása után átadták a velük kikindai ügyészségnek Nedeljkit pedig beszállították a szentai közkórházba.

Bácsme gy ei Napl ó vasárnap 4 dinár
FILKÓ-val és HABOSTORTÁ-val

— Nem cserélnek ki több szentai fő-tisztviselőt. Szentáról jelentik: Cetina Zsárkó polgármester több napi beogradi tartózkodás után szerdán tért vissza Szentára. A polgármester Beogradban azt az információt kapta, hogy a szentai városházán nem cserélnek ki több fő-tisztviselőt.

— A szentai zsidó leányegylet tea-estélye. Szentáról jelentik: A szentai zsidó leányegylet október hó 12-ikén jótékony célú teaestélyt rendez. A tiszta jövedelmét a szegény gyermekek felruházására fordítják.

— Turistakirándulás. Noviszadról jelentik: A Fruska Gora egyesület Venaera és Zmaevára turistakirándulást rendez. A kirándulók első csoportja szombaton délután négy órakor indul utnak Radics Bózsó vezetésével. A második csoport vasárnap reggel indul Nadics Károly vezetésével. A harmadik csoport vasárnap délelőtt kilenc órakor utazik Venaera.

— A tanárkongresszus tagjainak sentai kirándulása. Szentáról jelentik: A noviszadi tanárkongresszuson résztvevő hatvan tanár és tanárnő szerdán Szentára érkezett tanulmányuttra. A vendégeket Mrkobrad Györgye főgimnáziumi igazgató és a tanári kar tagjai fogadták. Délután a csókai mintagazdaságot látogatták meg a vendégek, akiknek tiszteletére este társasvacsorát rendeztek.

— Új szerb nyelvtanfolyam. A szuboticei szerb tanfolyam, amely három éven át elismert sikerrel működött, az idén új kurzust kezd a zsidó elemi iskola helyiségében és nem — mint ahogy kezdetben hirdették — a polgári iskolában. A tanfolyam október 5-ikén kezdődik. Előadások kezdők és haladók számára, korra való tekintet nélkül, minden nap este hattól nyolcig tartanak. Beiratkozni október 3—5-ig este 6—8-ig a zsidó elemi iskolában lehet.

Bácsme gy ei Napl ó vasárnap i számához
ne fogadja el

MELLÉKLETEK NÉLKÜL

— A noviszadi tőzsde december elsején költözik új palotájába. Noviszadról jelentik: A noviszadi áru- és értéktőzsde december elsején költözik új palotájába, mely már teljesen készen áll. A tőzsdeépületben a tőzsdén kívül más testületek is elhelyezést kapnak.

— Letartóztatás a bejelentőhivatalban. Noviszadról jelentik: Sztéfánovic József ravnicei huszonnyolc éves munkás csütörtökön a noviszadi bejelentő hivatalnál bejelentette noviszadi lakáscímét. A bejelentő hivatalban megállapították, hogy Sztéfánovic a bihaldzsi törvényszék Polenc Ferenc kárára elkövetett lopás miatt körözi, miért is Sztéfánovicot letartóztatták.

Köszvénynél, elhíjasodásnál és cukorbetegségnél a természetes »Ferenc József« keserűviz javítja a gyomor és belek működését és előmozdítja az emésztést. Az anyagesere bántalmak gyógyító eljárásainak több kutatója megállapította, hogy a »Ferenc József« víz-kúra nagyon szép eredményhez vezet. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

A baranyai menekültek szuboticei csoportja vasárnap délelőtt tíz órakor rendes havi taggyűlést tart a Bartalos-féle vendéglőben.

Urínök figyelmébe! Szinte lehetetlen olcsó árban készülnék angol és francia munkák elsőrendű kivitelben. Weinert női divatszalonjában. I. Pajz Kujundzica 22. 8062

— Halál a műtőasztalon. Murszka-Szobotáról jelentik: Tragikus halált halt Pinter Elemér tizenhárom éves leánya Pinter Micske. A fiatal leánynak vakbélbántalmak voltak és szülei kérésére operációnak vetette alá magát. A műtőasztalon feküdt, amikor az első csepp kloroformtól hirtelen elállt az érverése. Az orvosok megpróbálták életre ébreszteni, de nem sikerült: szívszélhűtés megölte. A szerencsétlen kisleányt nagy részvét mellett temették el.

(Minden külön értesítés helyett.)
Özv. Rosenberg Ignácné szül. Böhm Netti egy a maga, mint gyermekei: Österreicher Zsigmondné szül. Rosenberg Irén, Gyenes Jenőné szül. Rosenberg Ella, valamint az egész rokonság nevében fájdalomtól porig sujjva jelentik, hogy a legdrágább, legjobb férj, apa, nagypapa és testvér
ROSENBERG IGNÁC
kereskedő
egy küzdelmes, szenvedésteli élet után 60 éves korában Budapesten folyó 60. 25-ikén elhunyt.
A gyászoló család.

KINTORNA

Egy napon a cár szemlét tartott csapatai felett. Odanegy egyik katonához és megkérdi:

- Mi a neved?
- Karaminof.
- Szeretsz engem?
- Igen, Felség.
- Megtudnál-e ölni?
- Nem, Felség.

Aztán megkérdi a másiktól:

- Hogy hívnak?
- Volominof.
- Szereted a cárodat?
- Igen, Felség.
- Megtudnál-e ölni?
- Nem, Felség.

Legvégül megszólítja a dobost:

- Hogy hívnak?
- Stern Izsák.
- Szereted a cárodat?
- Hát miért ne?
- És meg tudnál-e ölni?
- Mivel? Ezzel a vacak dobbal talán?

*

— Nézd Kovácsné, aki tegnap is megverte az urát.

— Igen, az az asszony olyan, mint a toronyóra.

- Hogyan?
- Mutatós is, üt is.

*

Mórickát megveri a papája, aztán megkérdi:

— Most mondd meg, miért kaptál verést?

— Nem rossz — zokog Móricka — előbb hákálra versz, aztán magad se tudod, miért?

*

Feigling elmeséli barátjának, hogy fényes nappal kirabolták és a rablók mindenét elvitték.

— Na és miért nem húzta elő a revolvert a zsebedből? — kérdi a barátja.

— Majd bolond lettem volna — feleli Feigling — ez az egyetlen dolog, amit nem vettem észre.

*

Férj: Miért vagy oly hideg hozzám?
Feleség: Mert nem veszel silkszubundát.

RÁDIÓ-MŰSOR

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)

Szombat, október 2.

Bécs (531): 16.15: Ifjúsági színielőadás. 19.45: Lengyelvér, Nebdal operettjének előadása.

Milanó (320): 16.35: Művészdélután. 21.12: Operaelőadás. 23: Jazzband.

Zagreb (350): 20.15: Előadás. 20.30: Orosz-est. 21.45: Hírek, közgazdaság.

London (365—1600): 16: Tánczene. 19: Tánczene, 19.30: Koncert. 21: Hangverseny. 22: Szonáta-est. 22.45: Zongorahangverseny. 23.30: Tánczene.

Breszlau (418): 16.30: Koncert. 20.15: A szép Galathea, Suppé operájának előadása. 22.30: Tánczene.

Sekély rádiólerakatunk

címe

Leopold Klein

KONRATH D. D.

rádiószaküzlet Subotica

Róma (425): 17.30: Jazzband. 21.25: Hangverseny.

München (485): 12.30: Koncert. 16.30: Hangverseny. 20: Münchener est. 22.30: Tánczene.

Berlin (504): 16.30: Koncert. 21: Színelőadás. 22.30: Tánczene.

Budapest (560): 9.30, 12 és 15: Hírek, közgazdaság. 16: A missziós-egyesület előadása. 17.15: Kamarazene. 19: Bangha páter beszéde a belvárosi plébániatemplomban. 20: Hangverseny. 21.45: Koncert.

Zeneművek

modern tánczene, iskolák és előadási darabok

legnagyobb választékban

eredeti áron

Vig

zeneműkereskedésben

Subotica

Édition Schott számonként 6 dinár. — Schott-árjegyzéket készséggel küldök

KÖZGAZDASÁG

Október elsején

életbelép az új vasuti tarifa

Az új tarifa a fővonalakon megdrágítja a szállítást

Október elsején — mint megirtuk — a jugoszláv államvasutak területén új vasuti tarifa lép életbe a teherárak szállítására. Megváltozik a helyi díjszabás és az exportdíjszabás, azonkívül új, ugynevezett tengerparti díjszabást lépnek életbe.

kívül minden más vonalra vonatkozik s kon minden más vonalra vonatkozik s eszerint ugyanazok a díjtételek érvényesek a fővonalakra, mint a vicinális vonalakra, holott eddig a helyi érdekű vonalak tarifája magasabb volt. Ennek az újításnak az az előnye, hogy ezentúl a legrövidebb utvonal lesz a legolcsóbb, míg a régi tarifa szerint a vicinálisok magasabb díjtételei folytán a kerülő ut olcsóbb volt, ha a vicinális ki lehetett kerülni.

A vasuti szállítás tehát olcsóbb lesz azokon a vonalakon, ahol az áruk egy vagy több vicinális vonalon mennek keresztül. Sajnos azonban, hogy a díjtételeket általában az új tarifa felemeli, úgyhogy az olcsóbb fuvardíj csak igen kevés esetben érvényesül, viszont azokra az árukra, amelyek nagyobb részben, vagy egészen az államvasutakon szállítanak, a szállítási díj lényegesen nagyobb lesz. Egy vagon áru szállítása az államvasuton 500 kilométer távolságra az új tarifa szerint 70—400 dinárral lesz drágább aszerint, hogy az áru milyen osztályozás alá esik.

A helyi tarifához járul az ugynevezett »kivételes díjszabás«, amely kedvezményeket állapít meg 40 fajta áru 29 féle osztályozás szerint, amelyek alacsonyabbak a rendes tarifáknál, de magasabbak az eddigi kedvezményes díjszabásnál. Kedvezményes díjszabás alá esnek: tűzifa, élő állat, tej, cukor, cukorrépa, téglá, cserép, jég, kockakő, szóda, stb.

A kivételei díjszabás ugyancsak alacsonyabb díjtételeket állapít meg 34 fajta áru szállítására, ha azok külföldre adtnak fel. Ez a kedvezményes díjszabás azonban még mindig magasabb, mint az eddigi kedvezményes tarifa volt. Kivételei díjszabás alá esnek: cement, fa, szén, papír, burgonya, cukorrépa hulladék, gyümölcs, bor, nyersvas, ásványvíz, nyers hus, vágott marha, stb.

A tengerparti tarifa azokat a tételeket fogadja magában amelyek a kivétel céljára a hazai tengeri kikötővárosokba feladott árukra vonatkoznak. Ez a díjszabás ugyanazon díjtételeket állapítja meg a Susakra, Splitre, Sibenikre, vagy Bakarba feladott árukra. Például Beogradból egy vagon búzát 3190 dinárért szállít a vasut Splitre is meg Bakarba is, holott Split 225 kilométerrel messzebb van Beogradtól, mint Bakar.

A tengerparti tarifa az árukat 48 osztályba sorozza és 31 fajta áru kedvezményes díjtételt állapít meg. A tengerparti tarifa lényegesen alacsonyabb a kivételei tarifánál, ami nyilván azt a célt szolgálja, hogy az exportot és importot lehetőleg a tengerpart felé terelje és így tengeri kikötőink forgalmát emelje.

Elkelt az árverésen a sztarakaniszi Lékö-féle gőzmalom. Sztarakaniszi Lékö-féle gőzmalom szeptember 28-án adatott el árverésen. Hét reflektáns jelent meg az árverésen. A malmot Schaeffer Géza gőzmalom tulajdonos vette meg hatszáz kilencven ezer dinárért. Műtán a malom jóval többet ér, hír szerint utójánlatot tesznek bizonyos érdeklőségek, mert a malmok iránt újabb nagy érdeklődés mutatkozik.

Teljes üzemmel dolgoznak az osztrau bányákban. Brünnből jelentik: Az Osztrau-karwini szénbánya igazgatósága hosszú szünet után nem rendelt szünetnapot a bányákban. Ez a kedvező csehszlovák szénkiviteli konjunktúrával van összefüggésben, ami viszont az angol sztrájk következménye. A konjunktúrának kihasználását megnehezíti az,

hogy a bányai igazgatóság a vasutügyi minisztériumtól nem tud annyi vasuti kocsit kapni, amennyire a szénszállításhoz szüksége volna.

Csődök. Noviszadról jelentik: A noviszadi kerületi törvényszék Szenc Károly bácskapalánkai kereskedő ellen csődöt nyitott. Tömeggondnok dr. Bunda Róbert palánkai, helyettese dr. Mogin Száva noviszadi ügyvéd. Bejelentési határidő november 15. A törvényszék egyúttal elrendelte a csődöt Czocek Oszkár Noviszad-darányitelepi kereskedő ellen. Tömeggondnok dr. Macák Mátyás, helyettese dr. Krno Zdenko ügyvéd. Bejelentési határidő november 26.

A becskerekli szabómunkások termelőségvetkezeteit létesítik. Becskerekiről jelentik: A becskerekli szabómunkások körében előrehaladott mozgalom van, amely termelőségvetkezeteit létesítést célozza. A szövetkezet alakuló gyűlését két héten belül megtartják. A termelőségvetkezete célja a szabóiparban fennálló munkanélküliség megszüntetése. A szövetkezetbe ugyanis minden szabósegéd beléphet és ott a többiekkel egyenlő arányban munkát és osztalékot kap. Azonkívül a szövetkezetben kiképzésben részesül minden résztvevő munkás. A szövetkezet jövedelméből azonkívül a többi iparág munkanélküli munkásait is támogatásban részesítik.

Hogy kell kérvényezni az áruk vámmentesítését? A noviszadi kereskedelmi- és iparkamara felhívja a kereskedőket, hogy azok, akik részt akarnak venni egyes áru vámmentesítésére megalkult akcióban, forduljanak kérvénnyel a kamarához. A kérvényben jelöljék meg a cég helyét, nevét, az áru eredetét, a csomagolás módját, a csomag jelzését, az áru minőségét, az áru bruttó és netto súlyát is, hogy milyen célból hozzák be. A kérvényezőnek mellékelnie kell az eredeti számlát, annak két másolatát és fordítását. Igazolnia kell továbbá, hogy az áru saját használatára kell. A kérvényre 5 dináros ragasztandó, azonkívül husz dináros bélyeget kell mellékelni.

TÓZSDE

Zürich, szeptember 30. Zárlat: Beograd 9.15, Páris 14.6750, London 25.1025, Newyork 517 háromnyolcad, Brüsszel 14.10, Milanó 19.45, Amszterdam 207.30, Berlin 123.20, Bécs 73.10, Szófia 3.75, Prága 15.325, Varsó 58, Budapest 72.45, Bukarest 2.675.

Beograd, szept. 30. Zárlat: Páris 160, London 274.75, Newyork 56.54, Brüsszel 156.50, Genf 1094.25, Milanó 213, Amszterdam 22.70, Berlin 13.46, Bécs 796, Prága 167.75, Budapest 794.

Szentai gabonaárak, szept. 30. A csüörtői piacon a következő árak szerepeltek: Buza: 257.50—260 dinár. Ótengeri 137.50—140 dinár. Csöves tengeri 55—60 dinár. Újtengeri december—januári szállításra ab vasut 97.50—100 dinár. Tavaszai szállításra ab hajó 112.50—115 dinár. Takarmányárpa 132.50—135 dinár. Sörárpa 147.50 dinár. Zab 127—130 dinár. Muharmag 115—117.50 dinár.

Budapesti gabonatőzsde, szept. 30. A határidőpiacon az irányzat megszilárdult a külföldi gabonatőzsdékről érkező jelentések következtében. Az üzlet sulypontja a májusi búzán volt. Szilárd a rozsüzlet is, de a forgalom jelentéktelen. Hivatalos ármegállapítások ezer koronákban: Buza októberre 348—350.5, zárlat 349—350, novemberre 359—362, zárlat 360—361, márciusra 390—393, zárlat 388—389, májusra 394.5—397, zárlat 394—395, rozs októberre 255—260, zárlat 259—260, márciusra 287—291, zárlat 289—290. A készáru piacon a külföldi tőzsdék nagy áremelkedése nem érezteti hatását. A forgalom szűk keretek között mozgott, a rozs 2500 koronával drágult. Hivatalos árfolyamok ezer koronákban: Buza 340—360, rozs 252.5—

Szépség

a legdrágább kincse minden nőnek. A szépség ápolása megőrzi az ifjúságot, kívánatosá tesz és szerencsét hoz.

Az Elida Ideal-szappan a bőrnek egészséges szint ad és megóvja fiatalos rugalmasságát.

Tisztább, enyhébb és sokkal kellemesebb illatu.

ELIDA

IDEAL-SZAPPAN

Ursó maradékáig illatos

255, árpa 200—220, sörárpa 260—300, köles 190—200, zab 190—210, tengeri 247.5—250, repce 550—580, korpa 155—160.

Csikgói gabonatőzsde, szept. 30. Buza szeptemberre 137, buza decemberre 140.75, buza májusra 145.50 Tengeri szeptemberre 75.875, tengeri decemberre 81, tengeri májusra 88.25. Zab szeptemberre 44.50, zab decemberre 43.875, zab májusra 47.875. Rozs szeptemberre 95.50, rozs decemberre 101.375, rozs májusra 104.50.

Newyorki gabonatőzsde, szept. 30. Buza őszi vörös 150.25, buza őszi kemény 154.25. Tengeri 88.875. Liszt 700—750. Irányzat búzánál szilárd, rozsnál egyenetlen, tengerinél tartott.

Budapesti állatvásár, szept. 30. A vágómarhavasárra 651 darab vágómarhát hajtottak fel. Árak: Ökör legjobb minőségű 13—15.5, kivételesen 16, közepes 9—12.5, gyenge 6.5—8.5, bika jóminőségű 11—14.5, kivételesen 15, közép és gyenge 7—10.5, tehén jó 12—14.5, kivételesen 15, közép és gyenge 6.5—11, kicsomtozni való marha 3.5—6, növendékmarha 4.5—12.5. Az irányzat lantya. A sertésvásárra 3500 darab sertést hajtottak fel. Árak kilonként élősztyban: Kömnyű sertés 15.5—16.3, közepes 16.3—16.5, nehéz 16.5—16.8. A vásár irányzata élénk.

SPORT

Beograd—Budapest

Beogradból jelentik: Fontos megállapodás jött létre a beogradi alszövetség és a magyar labdarúgó szövetség között. A megállapodás értelmében Beograd válogatott csapata október 18-án Budapesten játszik a magyar főváros válogatottjával.

A látogatást Budapest csapata a jövő év tavaszán adja vissza Beogradnak, mely ezentúl rendszeresen összeméri erejét a magyar főváros együttesével.

A két főváros rendszeres sportérintkezése remélhetőleg előkészíti a végleges sportbékét Jugoszlávia és Magyarország között.

Beograd csapatát a Jugoszlávia és BSK játékosai állítják össze a beogradi alszövetség kapitánya.

Svédország—Dánia. A két ország válogatott csapata most vasárnap találkozik Koppenhágában. A mérkőzés favoritja a dán csapat.

A szombathelyi Sabaria Belgiumban. Budapestről jelentik: A kiváló szombathelyi profi-csapat csütörtökön elindult Belgiumba, ahol több mérkőzést játszik.

NYILT-TÉR

ÁLLATTENYÉSZTŐK!

Az országban már mindenki tudja, hogy májmétolykór ellen a legjobb szer a

„DISTOL“

amelyet a hazai KASTEL d. d. vegyészeti-gyógyszerészeti gyár r. t. gyárt.

Őrizkedjék utáztatoktól és hamis Distol-tól

Csak olyan kapszulát fogadjon el, amelyen a „DISTOL“ bélyegző látható

A „DISTOL“ árai:

Kapszula bárányoknak drbja 3-50 din.
szarvasmarháknak „ 11-50 „

Kapható minden gyógyszerárban
Utastással és felvilágosítással szolgál a gyár

ADAGOLÁSI TÁBLÁZAT

Bárányok és kecskék:			
20 kg-g	2 bárányak való kapszulát	2 napra	
20-25	3	„	2
25-35	4	„	2
35-45	5	„	2
45-55	6	„	2
Szarvasmarhák:			
50 kg-ig	2 marhának való kapszulát	4 napra	
50-100	4	„	4
100-150	6	„	4
150-200	8	„	4
200-250	10	„	4
250-300	12	„	4
300-350	14	„	4
350-400	16	„	4
400-450	18	„	4
450-500	22	„	4
500-550	22	„	4

„KASTEL“ tvornica kemijako — farmaceutskih proizvodova d. d., KARLOVAC 8459

Nyilatkozat

Ádor Árpádnak rólam terjesztett hiriei valótlanok, ellene az eljárás folyik, rágalmainak senki hitelt ne adjon, míg az ügy törvényes befejezést nem nyer.

Pačir, 1926. szept. 29.

Oláh József

Óvás!

Legutoljára mindenkit óva intek attól, hogy hasonnevű fiamnak bármilyen címen hitelt adjanak, mert helyette sem családom, sem én fizetni semmit nem fogunk.

Subotica, 1926. szeptember 30.

Szokola Gyula

Házárverés

Szombaton, okt. 2-án d. e. 9 órakor a járásbíróóság 22 sz. szobájában Buzás végrehajtó által árverésen eladatik Marković Marko borbély cseréptető háza, mely IV., Kapitanova ul. 20. (Zombori ut végén) alatt van. A ház áll 2 utcai szoba, előszoba, folyosó stb. mellékhelyiségből. Kikiáltási ára 32.500 dinár.

Meghívó

U Suboticiai Önálló Iparosok és Polgárok Betegsegélyző Egyesülete
folyó évi október 2-án este 8 órakor
a NÉPKÖRÖBEN VACSORÁT RENDEZ
TÁNCVAL EGYBEKÖTVE

melyre t. tagjait s vendégeket tisztelettel meghívja.
Jegyek 1-ig az egyesületi irodában kaphatók,
darabja 25 dinár

Trumbićeva (Petőfi) ul. 8. Az udvarban.

A t. vásárló közönség szives figyelmébe!

A rövidáru raktáram teljes kiárusítása folytán, ne mulassza el az alkalmat, bevásárlásainak eszközése előtt még nem létezett olcsó áramról meggyőződni!

Csipkék, himzések, szalagok, divatgombok, zsinórok teljes kiárusítása mélyen beszerzési áron alul!

Gyermek elsőrendű bőr iskola cipők 36 számig kézímunka, magasszárú, 30 dinártól 95 dinárig.

Priesner

Rudićeva-utical új üzlet.

7673

Hirdetmény

Opšta Privredna Banka d. d. végrehajthatónak Bordás István végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a subotici kir. járásbíróóság Gn. 11601/1926. számú végzése alapján 1926. évi október hó 2-ik napjának délutáni 3 órájkor Rádics Milenko szedniki szállásán nyilvános árverésen eladatik 40 lánc kukorica termés. Az eladás akként történik, hogy a vevő köteles lesz a fent említett kukorica termést leszedni a zárgondnok felügyelete alatt, míg a vételárat a kukorica leszedése után mutatkozó mennyiség szerint fogja fizetni.

Subotica, 1926. évi szeptember 29-én

Horváth Ödön, zárgondnok

Ritka alkalom!

Palicson, a vasut- és villamos állomás közvetlen közelében eladó modern, két részből álló villa, minden részben két szoba, előszoba, konyha, éléskamara, a villában van még egy rész, amelyben egy szoba, előszoba, konyha, éléskamra, nagy pince és tágas padlás van.

A villához tartozik még egy épület 4 helyiséggel: konyha, baromfió, 2 nagy élelmiszer, gyümölcs, főzelék elhelyezésére szolgáló raktárral.

Nagy udvar kocsi- és autósinnel, nagy háttárral, nagy disznóállal, kemény anyagból betonozva, ahol 100 disznó is tartható, azonkívül modern baromfiudvar.

A villa körül 4 lánc elsőrendűen trágyázott szántóföld van, melynek legnagyobb része nemes gyümölcsfákkal van beültetve, van körülbelül 500 legnemesebb körtefa, néhány száz alma-, sárgabarack- és szilvafa, 7 kapa szőlő a legjobb különböző szőlőfajtával beültetve.

A föld többi része alkalmas kukorica és buza alá. Az egész birtok még a legnagyobb szárazság esetén is öntözhető, amennyiben a birtok mellett levő kis tavacska van, tele a legkülönbözőbb halakkal.

Az egész birtok egy mesterségesen, másrésze élő kerítéssel van kerítve.

A birtok évi hozama 300.000 dinár.

A birtokon villamos világítás van és kut kitűnő ivóvízzel.

Közelebbi felvilágosítással szolgál a Nemzetközi Tudósító és Közvetítő Iroda Subotica, Aleksandrova ul. 9.

8906

Szlovéniai barnaszénbánya (kb. 4000 kalória)

képviselete

Bácska és Baja részére jutalék ellenében vagy saját számlára szervezőképes, jól bevezetett subotici vagy oszijekai szénkereskedő cégnek

átadó

Ajánlatok referenciákkal együtt „Braunkohle“ jellege alatt a „Publicitas“ d. d. hirdetőirodához intézendők, Zagreb, Gundulićeva ulica br. 11.

Bánáti turára ősszel

akár taxit bérel, akár saját autót vesz, csak **Forddal** menjen. Sáros uton nincs párja a **Fordnak**. 26 HP motorjában több az erő mint három más kocsiiban, benzin fogyasztása 10 liter 100 km-ként. Ha bánáti turára ősszel taxit bérel, béreljen **Fordot**, mert erősebb, olcsóbb és megbízhatóbb.

Új Fordok, régi Fordok, teherautók, omnibuszok.

Klein Géza és Fiai

Subotica

8806

Koloman Seneš

Subotica — Telefon 73.

**ME CORMICK TRAKTOR EKEK
VETŐGÉPEK
MŰTRÁGYASZÓRÓK
BORPRÉSEK
SZÖLLŐZUZÓK**

leszállított áron, kedvezményes fizetési feltételek mellett kaphatók.

2858

?

Tudja mit jelent

Impedimentum? Gliptika? Gnoma? Kriterium? Jingo? Kartotipia? Koedukáció? Koordinális? Krudelis? Opuencia? Perplex? Rekognoszkál?

Minden
művelt ember naponta
ezer és ezer idegen szót olvas
és hall! Ismeri mindnek
a jelentőségét?

Idegen szavak magyarázata

12 000 idegen szót ismertető Horovitz Jenő kitűnő könyve és csak 65 dinárba kerül. A pénz előzetes beküldése ellenében (és 5 dinárt portóra) szállítja

„Minerva“ könyvosztálya
Subotica, Zmaj Jovin 3.

8957

BUTORSZÖVETEK

brokát, damaszt, plüssök, matracgrádlí, rolettgrádlí, afrik, lószőr, rugók, szegek és kárpitoskellékek legolcsóbban

I. OMERZO i DRUG

Zagreb, Petrinjska ul. 3., az udvarban
NAGYBAN. Telefon 21-83 KICSINYBEN.

A legcélsebb és legolcsóbb

ajándéktárgyak

már 150 dinártól kezdve

Aufverterek, gyertyatartók, virágvázák, likőr- és dohányzó készletek, kosarak, díszórák, sétabotok stb., kaphatók

Ádám ékszerésznél

Subotica, Rudić-ut. 6. Sugár fűszeres ház.

3887

»MORAVIJA« A. D. SUBOTICA

ALEKSANDROVA ULICA 13.

október hó 25-ig tart a teljes kiárusítás

Féláron vehet kötött konfekció árú, selyem és gyapjú női gyermek és leánykák részére RUHÁKAT. Nagy választék mellénykék ujjal, Poul-Owerek rövid kabátkák. — Siessen és használja ki az alkalmat!

Tessék csak a legjobb

szőlőtőlvány és gyümölcsfaoltvány

ültetvényeket vásárolni mérsékelt áron.
Kérjen díjmentes árjegyzéket!

M. Djordjević

lozár-szőlőtőlványtelepe
NOVISAD

Postafiók 133. (Bácska)
(Lerakat: Kisačka ul. 10 b.)

Tölgyfa-parketták

eredeti gyári áron

Goldfahn Bertalanál
Sombor

Kneževićéva ul. 26.
8946

Bőrkereskedők, cipészek!

Legjobb szerszám a napvéde-
jeggel ellátott (Dobler-féle)
cipésszerszám

Ne fogadjon el mást, minden
darabért jótállunk. Lukasztók,
stancnik rajz szerint.

Kapható minden bőrkereske-
desben vagy a készítőnél:

Cipésszerszám üzem

Subotica, Trumbićeva ulica 2.
(Papucs-piac) az udvarban.

Üzlethelyiség

piac közelében előny-
ben, azonnalra ke-
restetik Suboticán.
Ajánlatok „KALLA”
Halkonzervgyár Vel-
Kikinda kéretnek.

Sürgőncim:
„KALLA KIKINDA”

Iskola táskák,
legújabb fajta
női ridikülők
legolcsóbb bevá-
sárlási forrása

Schlager Henrik

bőröndös és speciális bőraru
szakszerte

Subotica, Aleksandrova 1.
(Leibach-ház)

Tisztelettel tudatjuk t. vevőinkkel, hogy 50 év óta fenálló konfekciós
üzletünket október 1-ével a Wegner-palotába helyezük át.

*Ez alkalomból közöljük, hogy a legújabb modelleket nagyon jutányo-
san és régi, szolid áron árusítjuk. Gazdagon felszerelt raktárunkba
legújabb diszes női köpenyek és látványos szörmekabátok érkeztek.
Raktáraink megtekintését tisztelettel kéri*

ROTH MANÓ és FIAI NOVISAD

Ritka alkalom földvásárlásra

Bánát romániai részén 400 holdas teljesen
tehermentes
elsőrangú minőségű földbirtok

kisebb parcellákban is a tulajdonos elha-
lálózása miatt rendkívül olcsón eladó
A birtok vasúti vonal mentén fekszik,
vasúti állomása, postája, távirádája, tele-
fónja van.

Rövidebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal

Én szörmémet csak
az elismert szolid cégnél

Mlinarović Bozsidar
szörmeáruházában vásárolok
Subotica, Városi székház.

Különbféle szörmekből és bundákból
a legnagyobb választék, legszolidabb kiszolgálás
és legolcsóbb árak.

Tekintse meg hatalmas áruraktáramat vétel-
kényszer nélkül és meggyőződik áram jó
minőségéről és reklámáramról.

NYUGAT

az egyetlen európai színvonalon álló
magyar szépirodalmi folyóirat
okt. hó 1-től Jugoszláviában
is kapható

Előfizetési ára negyedévenként 100 D.
Egyes szám ára 20 dinár

Parfumerie Houbigant

kötelességének tartja b. figyelmét felhívni, hogy a cég gyártmányai és
pedig: „QUELQUES FLEURS”, „LA BELLE SAISON”, „SUBTILITÉ”, „LE TEMPS
DES LILAS”, „MON BOUDOIR”, „LA ROSE FRANCE”, „FOUGERE ROYALE” stb.
kizárólag csak eredeti csomagolásban hozhatók forgalomba. Kisebb szük-
séglet esetén kérjen „MINIATURE” kis flaconokat, amelyek direkt erre a
célra készülnek.

A „HOUBIGANT” névvel ellátott eredeti etikett jótállást bélyegzővel van
ellátva és ennek minden üvegen rajta kell lenni. Csak ez bizonyítja, hogy
a gyártmány eredeti.

Ház és telekeladás

A szegedi uton, közvetlenül a villanytelep
mellett fekvő volt Tipka-féle ház 2579 négy-
szögöl udvar és kert telekkel egészben vagy
parcellák-**eladó.** Gyártelep céljaira
ban is kiválóan alkalmas
Részletes feltételeket dr. Kiss József ügyvéd
Irodájában Suboticán lehet megtudni.

Egykaru excenterprést
vagy 60-as golyósprést
keresek megvételre

Roser műszerület, Senta

„Almák, gyá-
r-
k, keres edők
figyelmébe!

Zeákok, balák,
postacsomagok r-
szere acélemaz
plombák bármily
kivánt domborn o-
másu felírrattal

WEITZENFELD és TÁRSA CÉGNÉL
SUBOTICA

Esernyőkészítő műhely

Készít mindennemű kerti és
piaci ernyőket, botokat. Meg-
rendelés: 2 óra alatt új eser-
nyőt készít. Javításokat vállal

Üzv. Gerber Jakabné

Sudarevićeva ul. 32. Megren-
deléseket tucatonként postán
küldöm. 2842

Széna Szalma Szecska valamint
Tűzifa

legolcsóbban kapható
HORVÁTH JÓZSEF
takarmánykereskedőnél
Subotica, Trenkova ul.
Sánta-szanatóriummal szemben
Kívánatra házhoz szállít

ESTI KURIR

udapesti estilap. Főszerkesztő: Rassay Károly
A liberális polgárság lapja.

A magyarországi eseményekről az Esti Kurirból
értesül a leggyorsabban. Jugoszláviában kapható
a kora délelőtti órákban. Egyes szám ára
250 din. Előfizetési díj egy hónapra 60 din.
Előfizetéseket elfogad a jugoszláviai főbizományos
Medjunarodni Prom. Novinski i Oglasni Zavod d. d.
Podružnica Subotica, Vojnovićeva ul. 7.

A kávé akkor jó, ha friss!

Naponta négyféle friss pör-
költkává kapható. — Vidékre
szétküldés 1/4 kg-tól kezdve

SUGÁR MANÓ
éég, Subotica.

Már most szerezz be
szörméjét

Kopilovics Balázs
szücsnél,
ahol garantált valódi árut kap
és olcsón vásárolhat
Bene Sudarević ul. 2
8425

ELŐNYOMDÁT
MODERNŰ FELSZERELVE,
LEGOLCSÓBBAN SZÁLLIT:

Leopold Sámuel

előnyomda berende-
zősi gyára
Senta
4852

„PÁRIS”
KALAPUJDONSÁGAI

a legnagyobb
igényeket is
kielégítik 7411

SZENDI JOLÁNKA
Subotica, Pašićeva-utca 9.

siros és boros
HORDÓK

állandó raktára
KRIX LAJOS

géperőre berendezett á-
dárüzemében, Subotica,
V. kör, Blaško-keresztelnél,
Mazuranovićeva ul. 19

Uj szőlő a Ribnjakon
(Novisadon a Stranddal
szemben) új házzal
eladó. Cim Schmolka
hirdetőirodában Novi-
sad Jevrejska ulica 7.
8844

Tankönyvek

Magyar- és németnyelvű isko-
lák részére. — A Ministarstvo
Prosvete által engedélyozva,
KAPHATÓK

Hiteles tankönyvjegyzéket
kívánatra küld:

Lipsitz és Lampel
könyvkiadók Subotica

Iskoláink minden vonalzá-
ban, viszonteladónak olcsón
számítjuk. 7523

Kőifaragó

géperőre berendezett üzem

Siremlékek 7634
Márványlapok
Épületmunkák
PALATINUS

SUBOTICA
Raktár. 1., Jelačićeva ulica 9.
Műhe y. L. Matijarska ul. 22.

CZIGLER KÁICS és TÁRSA BUTORGYÁRÁBÓL KIMARADT

BUTOROKAT

minden elfogadható áron kiárusítom

Káics Dezső Subotica **A barátok temploma mellett**

KORZÓ MOZI

Csütörtök—vasárnap
KACAGÓ ELŐADÁSOK!
 — Ismeri Ön Zigottót?
 — Nem? Ugy győződjék meg róla, hogy őzletesebb, mint Chaplin, profesebb, mint Zoro és Huru, naivabb, mint Haroly Lloyd, ennél többet nem kívánhat egy 13 próbás komikustól.

Zigotto mint hős

6 felvonás egy felénk, de szerelmes ifjú bonyodalmas életéből, kinek családi jelszava:
2 órát szivből kacagni!

Kert moziban

Péntektől—vasárnapig ENGEDÉLYEZVE!

A cigány

Szigligeti Ede színműve után
 Személyek:
 Kurta . . . . . Kürti J.
 Gyuri . . . . . Sárosi A.
 Márton . . . . . Vendrey P.
 Rebeka . . . . . Ujhelyiné
 Éva . . . . . Sacy v. Blondel
 Zsiga . . . . . Rózsahegy!

Előadások kezdete 6 és fél 9 órakor a kertben

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címező kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdések, közlésekhez válaszbélyeg mellékelendő.

24 család méh teljes felszereléssel eladó. Ifi. Pap Sándor. Pivnica 774. 8925

Jókarban lévő varrógép eladó. Mucsv-telep 1. 8670

Sentán, közel a beltérhez egy asztalosgyár gépekkel és házzal eladó. Bergel Jakab. 8942

Vázogép. heblis. 40 cm széles. 2500 dinárért eladó. Miladjev nyomdatulaidonos. Sombor. 8948

KÜLÖNFÉLE

Nem kell várni a »Pompadour«-ban. Elsőrendű munkások a legpontosabban végzik az összes fodrászathoz tartozó dolgokat, u. m.: hajfestés, hajvágás, ondolás, wasserwelle, parókák készítése stb. Tisztaság, pontosság és figyelmesség az elvünk. **Kozmetika. Manicur. 8431**

Elegánsan butorozott szoba azonnalra kiadó. Cim Cara Lazara ul. 8. 8873

10 nap alatt nagyon szép lesz, ha a »Pompadour«-ba jár arcápolásra. Tehát siessen, hogy megszabaduljon: szeplő, pattanás, májfolt, alkalmatlan hajsálak, szemölcs, stb-től. **Gyógykezelés. Gyógy-szappan. Gyógypuder. Fodrászat. Manicur 8430**

Hová? Sietek Eisler Izsóhoz, csudaszép női felöltők érkeztek! Modellek! És ott olyan olcsón lehet vásárolni finom férfiöltönyt, télikabátot és fiuruhákat is. Legolcsóbban csak Eisler Izsónál vásárolhat a Barátok temploma során. 8871

Budapesti gázkocsz érkezik. Megrendelhető Révai Adolfnál. Sokolska 2. Telefon 551. 8870

Prágal zongoratermében Vel. Kikindán, mindenkor a legelőnyösebben vásárolhat zongorát. Nagy választék. 8820

Kiadó Subotica központján nagy sarokbelsőiség, ház eladó. Dr. Blumnál. 8846

FOGLALKOZÁS

Vállalok: könyvlefejtést, mérlékesítést, elhanyagolt könyvek rendezését, a könyvtel gyakorlati tanítását, peres ügyekben könyvszakértői munkákat. Borbély L. magán- és bírósági szakértő Novisad.

Nőfodrászt és manikűrözni, csak elsőrendű munkást keresek. Grünberger. Illatszertár. Velikibecskerek. 8632

Fiatal ruhafestő és vegytisztítósegéd felvétetik október 15-iki belépésre. Stipan Sudarević Oslobođenja ul. 19. 8865

Fodrászón elsőrendű, ki manikűrözni is jól tud, azonnal felvétetik Pompadour kozmetika Szubotica. 8889

Révai Adolf Subotica

Sokolska ulica 2. (volt Gombkötő-ucca, Kunetz-féle ház). Telefon 551

Ajánl:
 Szavatolt kömentes épitőmeszet, elsőrendű fehér darabos meszet, beocíni portland cementet, elismert kitűnő minőségű tejsíci **RETORTA FASZENET** pécs-szabolcsi kétszer mosott **KOVÁCSZENET**

Szabósegéd raktári nagy munkára felvétetik. Csöke Ferenc St-Kanija.

Érettségizett szerbül tudó irodista gyakornok azonnalra felvétetik. Németül is tudó előnyben. Cim a kiadóban. 8893

Nevelőné szerb, német és francia nyelvtudással kerestetik. Cim a kiadóhivatásban. 8907

Kertészt keresek Supliakra, aki konyha és melegágyi kertészhöz ért. — özv. Magyar Györgyné. VI. Trumbićeva ulica 24. 8693

Vizsgázott gépészt, aki magasnyomású gőzgépnél már alkalmazásban volt, belépésre keresek. — Kukoricaszárításban jártas előnyben. Cim: Lelbach János gazdasága. — Vasútállomás Gornja-Rogatica, pošta Telečka. 8944

Vizsgázott fűtő felvétetik Gerber Nándor és Fia sörgyárában Staribečei. 8940

Üzgnököket helyben és vidéken, fix és magas utalék mellett felveszek. — Stern Adolf varrógépkeresedő. Subotica, Jelačićeva ul. 4. 8922

Kezdő irodistát (esetleg női) szerb, magyar nyelvtudással felvesszünk. Cim a kiadóban. 8920

Üzletárs kerestetik egy láncos körhintára (Kettenflieger Karussel) benzomotorhajtásra berendezve és nagy orgonával felszerelve. Elegáns kivitel. — Közelebbi Krause Arthurnál. Vel. Kikindán megtehető. 8950

Könyvelő levelező, kereskedelmi érettségivel, német nyelvet bírja, állást változtatna. Vidékre is meev. Cim: Zabali, postafiók 20. 8951

Soffört felvesz Herczeg László. Subotica. 8952

Kantínost azonnal felvesszük 200 munkás állandó ellátására. Érdeklődni Vén János, Slavonija. 8961

Uj és használt zongorák pianinok a legnagyobb választékban legolcsóbb ár mellett 28 havi részletre us kölcsönbe csakis **RAAB KÁROLY** zongora raktárában kaphatók SOMBOR, Bácska. 8867

VÉTEL-ELADÁS

Eladó nagy forgalmu és iótermő vidéken egy ötiáratu, 60 löereű szívógázmotoros hengermalom, két huszonegves és egy tizenötös henger két-pár negyvenkettős kövel uionnan átalakítva, felszerelve sikszitákkal, 600 kvadrát telken, lakóház és ártézi kut, villanyfelszerelés. Komoly vevők keretnek a helyszíni megjelenésre. Az eladási érték közös m után a helyszínen kötetendő meg. Erdős Mihály motormalomtulaidonos, Novi-licbei. 8803

Eladó gyönyörű argemanszőnyeg 5x6 nagyság, 2 darab futószőnyeg 6—6 méter hosszú, 140 széles, 12 darab nagyon szép modern ebédlőszék. Cim a kiadóban. 8867

Mozsi nyakközségben pompás épülettel, nagy kerttel és udvarral az egész leltárral együtt **azonnal eladó**. Érdeklődők »Bioszkop 300« jelige alatt forduljanak a kiadóhivatáshoz. 8872

Cipészkelekek üzletfelosztás miatt olcsón kiárusítatnak. Leopold Fürst Subotica, Pašićeva (Füredő) ulica 7. Edénypiac. — (Ugyanott berendezés eladó). 8812

Rizling, kövidinka, slanka és kadarka szőlő nagyban eladó. özv. Árpádfi Antalné Srpski-Padeł (Bananat). 8923

Az őszi és téli szezon legujabb és sikesebb kreációi láthatók POGÁNY női kalapszalomban Subotica Trg Fra Ješe 15. (Hitelbankkal szemben)

Világsszabadságom! A fűtőtechnika esodája!
„ZEPHIR“
 fatüzelésű, légfűtésű folytonégő kályha
 Tartóssága örökös! Többéves garancia!
 Fatüzelés legkellősebb, „Zephir“-rel a legelősb!
10 FÜT 24
 kiló fával EGY SZOBÁT órán át LEGGAZDASÁGOSABB, LEHGIGIENIKUSABB! GYÁRTJA:
Barzel Vaskereskedelmi R. T.
 „Zephir“ kályha osztálya Subotica — Telefon 123.
 ÉRJEN ÁRJEYZÉKET!
 Leiratok minden nagyobb városban.

A nyerők
 nevét október 2-án, Zambaton a Bácsmegeyi Naplóban fogom közölni
Pero Vujković
 8958

NARODNI BIOSKOP

Csütörtöktől—vasárnapig, szept. 30-tól okt. 3-ig. Luxusfilm! PREMIER! Luxusfilm!
 16 éven aluliaknak engedélyezve.
Érintetlen asszony
 káprázatos rendezésű, pazar eleganciájú attrakció 7 felvonásban.
 Főszereplők:
Imogene Robertson, Alf. Blütecher, Jeane de Balzac a filmvilág legragyogóbb csillagai.
Divatrevü!
 Rendes helyárak: Páholy ülés 12, fentartott hely 10, támlás-szék 8, I. hely 6, II. hely 4 és III. hely 3 dinár.
Előadások kezdete: Hétköznapokon 4, 6 és fél 9 vasár- és ünnepnapokon 2, 4, 6 és fél 9 órakor,

Kiadó Subotican, forgalmas helyen sarokhelyiség és két helyiségből álló vendéglő lakással. u. o. fehérbor eladó. II. Oslobođenja 18. 8918

FIGYELEM!
 Jól honorálok, aki velem közli, hogy hol bérelhetnék vagy rendezhetnék be teifeldolgozó üzemet. — Ajánlatokat a kiadóhivatalt 10 óráig »Molkerei« ieligiével. 8954

Kiadó nagyobb belhelyisése, irodának is alkalmas. 20. Postának szemben. 8955

Elegánsan butorozott nagy szoba azonnalra kiadó. Pietsch-ház. 8958

Üres lakás: áll szoba, konyha, kamra. Mucsv-telep 89c. azonnal kiadó. 8959

Bérbeadó 200 kat. hold iótermő szántóföld épületekkel, teljes gazdasági felszereléssel, hosszabb időre, holdanként 150 kilo buzáért. Széna és szalma ott marad. Vén János Kócska. Slavonija. 8962

Különbeíratu butorozott szoba október 1-re kiadó. Sudarević ul. 63. 8877

Uj zongorák, pianinok csakis elsőrendű világ-márkát, a leghosszabb leíratu részletfizetésre kaphatók 10 éves ióállás mellett. Legnagyobb választék az országban. Kaphatók Kain Lajos hangszerkereskedőnél Subotica. Városháza. 706

Legujabb plissé mintákkal din. 20 egy aljat készítenek. Engl varrógépüzletben. 8345

Legolcsóbban vásárol kész férfi-, női- és gyermekruhákat Földes Samu uionnan berendezett ruhaárúházában. Gyümölcs-piac, Rudics utca. Divatos férfiöltöny 500 din., férfi raglán 600—700, fiu télikabát 475, lánykabát 350, női raglán 550, gummi köpeny 250, szövetgumi 450, borkabát 850, szörmebéllel 975, divatnadrág 225, munkaköpeny 145 és öltöny 165. Vidékre utánvétellel, meg nem felelés esetén a pénzt visszaküldöm. — Salát érdekében ügyvelien a címre. Földes Samu ruhaárúháza. Külön osztály mérték utáni rendelésre. 5905

A legdrágább külföldi vai sem jobb, mint Piukovits József teigazdaságának naponta frissen köpült tea-vaia. Október 3-tól 11-ig 11 dinárért adunk Önnek ¼ kiló, hogy erről megérvőződést szerezzen. — Telefon 541. Jelačićeva 4. 8970

Apollo Novisad

Október 1—2—3.
Táncosnő és nagyherceg
 (Prinz und Kokotte)
 Lucy Doraine, Willy Fritsch

Rugarcos vendégágy csak 10 cm. helyet foglal el. Minden családnál nélkülözhetetlen. Kapható Subotican kizárólag Erdélyi Antal butorüzletében IV. Sudarevićeva ulica 9. Két kisebb perzsaszőnyeg sürgősen eladó. — Megtekinthető Balog Lina cégnél. 8915

Keresek bérbe vegyeskereskedésnek megfelelő helyiséget vagy berendezett üzletet átvenni. Ajánlatokat »Sürgős« jelige alatt a kiadó továbbít. 8939

Somborban intelligens úrnőnél egy, esetleg két szoba, konyháhasználatlalt csakis uri házaspárnak kiadó. Cim a kiadóban. 8937

Butorozott szoba egy nő részére olcsón, esetleg teljes ellátással kiadó. II. Massarikova ul. 32. 8967

Könyvelő

mérlegképes, ki a szerbhorvát és német nyelvet szóban és írásban bírja tökéletesen, gépirónó, lehetőleg gyorsírás és magyar nyelvtudással, azonnalra kerestetik. Írásbeli ajánlatok az eddigi működés, fizetési igény, kor és vallás megjelölésével **Schmolka** hirdetőirodába **Novisad, Jevrejska 7. sz.** alá küldendők.

Azonnal átadó nagy világos irodahelyiség, Strossmayerova ul. 8. (Huspiac), az udvarban, Délután 3-tól 4-ig megtekinthető. 8968

Vésnöki MUNKÁK
 Legjutányosabban **FISCHER ERNŐ**
 GRAFIKAI MŰTEZETÉBEN **SUBOTICA.**

Gyümölcspiacon, Zriniski trg 11. kiadó: nagy üzlet-helyiség, utcai betonozott pince, nagy műhely, raktár és pékhelyiség. 8921